M.K.L. MEDICINA VARGA-TÁR
KÖNYVTÁR

BUDAPEST, 1942. SZEPTEMBER 16. — II. ÉVFOLYAM 38. SZÁM.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

Ára: 20 fillér

A SZTÁLINGRÁDI FRONTON:
PIHENŐ A LÁNGOK KÖZÖTT

HONVÉDHARCOK

MAGYAR GRÁNÁTVETŐ TÜZELŐÁLLÁSBAN A DON-PARTI KEMÉNY HARCOKBAN

A PARANCSNOKSÁG TÉRKÉP-SZOBÁJÁBAN. A HARCOK MINDEN MOZZANATÁT, ADATÁT RÁVEZETIK A TÉRKÉPEKRE

A SZÉTLŐTT ELLENSÉGES GÉPKOCSIK FÖLÉ ÉPITETT SZÜKSÉGHIDON KELNEK ÁT HONVÉDEINK

AZ EZREDPARANCSNOKSÁGON
A partizánharcokról befutott jelentések kiértékelése

Tábori telefonközpont szovjet földön

RONGYOS PARTIZÁN, aki megtévesztő rongyai között rejtegette orgyilkos fegyverét

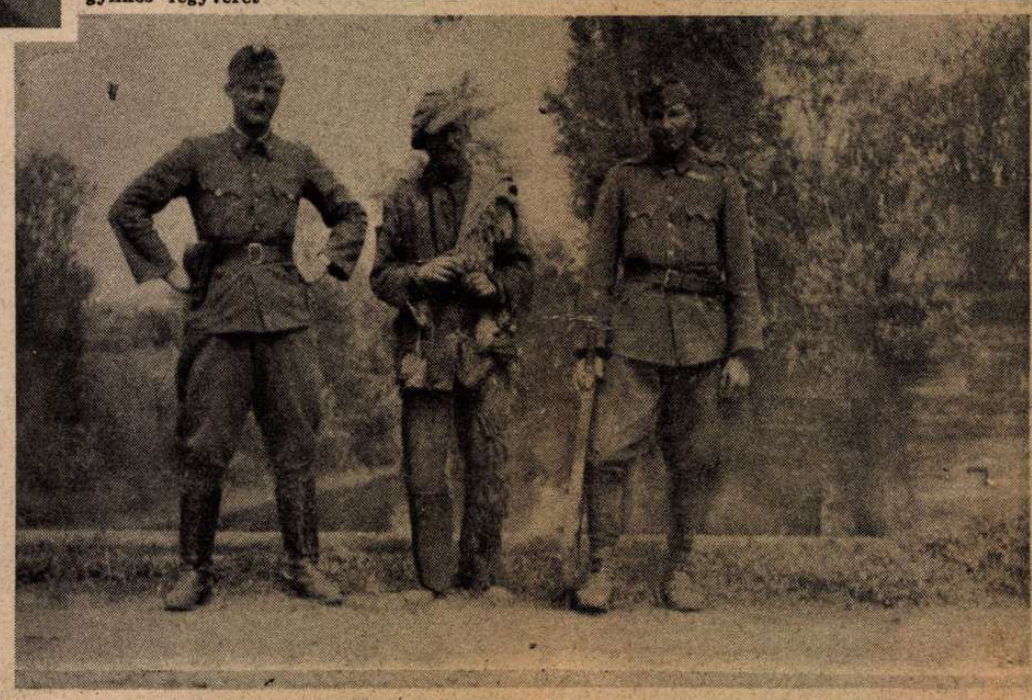

A SZOVJETFRONT HŐSI HALOTTJAI

LABORCZI LÁSZLÓ
százados. Kormányzói Dicsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

SZENTIVÁNYI GÉZA
zászlós. Kormányzói Dicsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

SZERDAHELYI GYÖZÖ
százados. Kormányzói Dicsérő Elismerés a Hadi[illegible] a Kar-

A SZOVJETFRONT KITÜNTETETT MAGYAR HŐSEI:

CSOBÁNCZI ELEMÉR
hdp. őrmester. Kisezüst Vitézségi Érem

TELLER BÉLA
őrmester. II. osztályú Német Vaskereszt

KÖDMÖN JÓZSEF
őrmester. Magyar Bronz Érdemérem a Hadiszalagon

TURBÉK LÁSZLÓ
tizedes. Magyar Bronz Érdemérem a Hadiszalagon

MAGYAR HONVÉD GÖLYÓSZÓRÓVAL

HONVÉD ROHAMOSZTAG KÖZELHARCA
(Varsányi százados rajza)

HONVÉD TÜZELŐÁLLÁS A SZOVJET-FRONTON

LÉGVÉDELMI TÜZÉRSÉGÜNK FELVONUL A DON MENTÉN

GYALOGSÁG ELŐRETÖRÉSE A DONMENTI HARCOK ALATT

ZENTAI FERENC
ıadnagy, Kormányzói Dícsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

OLAJOS GÉZA
zászlós, Kormányzói Dícsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

CSORDÁS FERENC
zászlós, Kormányzói Dícsérő Elismerés a Hadiszalagon a Kardokkal

JÁRMAI MIKLÓS
hadapród őrmester, Kis-ezüst Vitézségi Érem

KREN JÓZSEF
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

MARX LŐRINC
tizedes, Magyar Bronz Vitézségi Érem

HÖNIGESZ FERENC
őrvezető, Magyar Bronz Vitézségi Érem

MAGYAR KÉPHÍRADÓ

WESSELÉNYI SZOBRA ZILAHON
Megható ünnepség keretében állították fel újra Zilahon szeptember 8-án Wesselényi szobrát, amelyet a románok ledöntöttek

A VASÚTÉPÍTŐ HIDÁSZOK
most szentelték fel zászlójukat. Képünk az új zászló felszentelési ünnepségén készült

FUNK, NÉMETBIRODALMI GAZDASÁGI MINISZTER BUDAPESTI LÁTOGATÁSA
Funk miniszter ünnepélyesen megkoszorúzza a Hősök Emlékkövét

A BIRODALMI MINISZTER távozik a Nemzeti Bank épületéből. Mögötte dr. Clodius

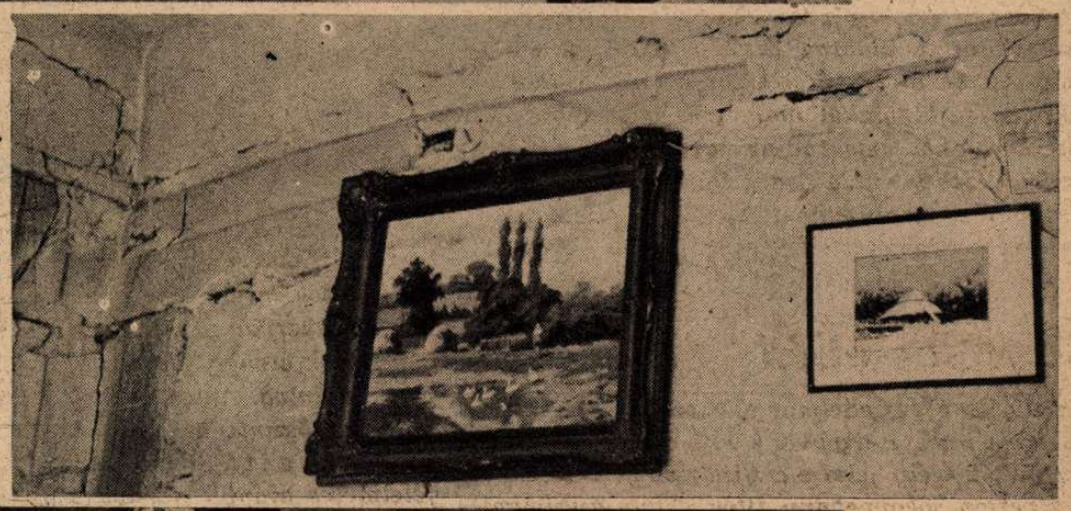

A MÁSODIK SZOVJETTÁMADÁS UTÁN
Egy kispolgári lakás egyik fala a magyar főváros ellen intézett második szovjettámadás után.

MEGNYÍLTAK AZ ISKOLÁK!
Kitárt kapuval fogadja az iskola a mosolyogva betóduló, vidám diáksereget

FUNK MINISZTER
br. Collas Dezső kíséretében megérkezik a pénzügyminiszter villásreggelijére a Gundelhez

HÉTRŐL HÉTRE

Világháború dúl

s az értelmes hazafiasság is azt parancsolja, hogy ezt az alapvető tényt és igazságot, soha egy pillanatra se felejtsük el. A malomalatti politizálás lehetősége megszünt és saját magunkkal akkor törődünk az idők szükségletének megfelelően, ha érezzük minden idegszálunkban azt a történelmi közösséget, amely a magyarságot a szövetségeseihez köti. A vihar tetőpontján tombol s végzetes ereje átrohan a Föld kerekségén, eldönteni, hogy melyik tábor bukik térdre a szörnyű viaskodás utolsó fordulójában. Mi pedig táborhoz tartozunk, erős, vitéz, a jövő igazságait képviselő nemzetek táborához s csak a tengelyhatalmakkal közösen tudjuk megvédeni nemzeti életjogunkat. Ezt az egyszerű igazságot, a sorsdöntő küzdelmek természeti törvényét, józan ösztönnel ismerik a magyar dolgozók. A zsidó vágyálmok az „eldöntetlen" mérkőzésről, kézenfekvő okok miatt nem valósulhatnak meg. Féleredményekkel ezt a háborút befejezni nem lehet s aki elesik, az fekve marad a huszadik század országútján... A magyar érdeklődés átfogja a világot, mert a mai gigantikus küzdelemben, a Föld népeinek csatájában, a tengelyhatalmak frontján védjük s védik szövetségeseink is, a mi egyetlen s legdrágább kincsünket, — a magyar hazát!...

Milotay István

nagy cikket írt a háború lelki hátteréről s élesen rávilágított a közönyösséggel elködösített kérdések lényegére. Mesteri írásából tanulságnak idézzük a következőket: „A magyarság, a magyar nép alapjában véve, a szónak igaz, kemény értelme szerint se gyűlölni, sem gyűlölködni nem tud..." „Pedig a mi ellenségeink, igazán gyűlölnek bennünket. Vannak, akik gyűlöltek már a háború előtt és a háború nélkül is. Gondoljunk csak vissza, milyen emésztő, mélytüzű, feloldhatatlan gyűlölettel vettek körül bennünket a kisantant népei: ők is, vezetőik is megfojtottak volna bennünket egy kanál vízben. Mi talán akkor se gyűlöltük őket, se hatalmas szövetségeseiket, akik ártatlanul megaláztak, feldaraboltak s nálunk hitványabb zsoldosaiknak kiszolgáltattak bennünket. Valami sajátságos lelkiállapot: megrendítő csalódás, feneketlen keserűség, dühödt reménytelenség emésztettek bennünket, de mindebben együtt is kevesebb volt a gyűlölet. Bosszúérzetünk akkor is csak odáig terjedt, hogy visszavehessük tőlük azt, ami a miénk volt..." „A történelem nagy fordulatait, a népek örök mérkőzésének nagy győzelmeit, sajnos, nem mindig a magasabb etikai, erkölcsi vagy éppen kegyességi elvek és az ilyen tulajdonságok érvényesítése hozza létre, hanem a legmélyebb szenvedélyek legmagasabbra fokozott s tömegérzéssé általánosított kitörései. Aki gyűlölni nem tud szenvedéllyel, ha ezt a szenvedélyt egy ország, egy nemzet, milliók sorsa, életérdeke teszi megokoltá és érthetővé, az talán nem is tudja kitenni magát önfeláldozó szenvedéllyel a nagy és szent közösségi érdekek sorsáért se. A sehideg, se-meleg népek, akik önmagukat is csak langymeleg módon, vagy legfeljebb kicsinyes önzéssel szeretik, a létért való küzdelemben előbbutóbb az út szélére vettetnek és eltiportatnak..."

A kontárságot

gyűlölni kell minden formájában és jelentkezésében, mert csak a kontárság kiirtása tehet nagygyá egy nemzetet. A kontár iparos, a tudatlan kereskedő, a rossz munkás, a műveletlen politikus, a fűzfapoéta, a színészripacs, a csapnivaló író és a mondvacsinált közéleti férfiú, a fillértelen és a dúsgazdag semmittevő, egyformán és egyforma közellensége a társadalomnak. Az a nemes ember, aki hazáját és népét szereti, a nemzeti együttélés erkölcsi törvényeit betartja és ért valamihez, istenadta képességeinek állandó művelésével! Az élet sója az olyan ember, aki az átlagnál jobban ért a földhöz, az iparhoz, a géphez, a hivatali munkához, vagy a kultúra és a nemzetszervezés ezernyi nagy kérdéséhez. Egy igazán jó gépész százszor többet ér, egy léha, úrnak öltözött, milliomos csavargónál. A kontárok hordják szét, miként a ragályos nyavalyát, a szellem súlyos betegségeit; a kontár a hanyagság, a pontatlanság, a fegyelmetlenség, a komisz munka, a késői kapkodás, a technikai és szervezési veszedelmes hibák halmozója s a felületesség nemzetrontó bűnének buzgó terjesztője. Sajnálatos dolog, hogy a kézimunkás embernél a kontárság hamarább kiderül, mint a szellemi foglalkozások körében. Nagyképűséggel s ügyesen begyakorolt frázisokkal, sok közéleti nagyság élete végéig leplezni tudja tökéletes tudatlanságát a reábízott feladatokban, de megtartja görcsösen hatalmi körét, amelyen belül a fűszálat sem engedi kizsendülni kontárságának száraz bozótja alól. A kontár fecseg, tolakodik, szaval, nyüzsög, dícséri önmagát, lecsepül másokat, mindenhez ért, mindent jobban tud, csak éppen nincs ideje valamit is alaposan megtanulni, mert a szemérmetlen tülekedés, életének minden éber óráját elfoglalja. Csak akkor tanulhatna, amikor alszik, de a komoly munka álmában sem jut eszébe. S ahol ez a kontár-fajta úszkál olaj módján a néptenger felszínén, ahol nem tudják lekanalazni a tiszta vízről idejében, ott a drága idő tétlenül elrohan a semmibe, töméntelen tanácskozás, öblös ígérgetés és parányi tettek iszapos partjai között...

Elkerülhetetlen

a harag és a veszedelmes ellentét kirobbanása a szovjet és Anglia között! Sűrűsödnek a titkolt viszály jelei s a bizalmas jelentésekből is kipattan jóegynehány titok. Chile külügyminisztere elmondotta a szenátusban, hogy Molotov kéthónapos ultimátumot küldött Angliának avval, hogy vagy segít komolyan, vagy a szovjet feladja a harcot. Ezért sietett Churchill Moszkvába... Az angol miniszterelnök útja azonban nem sikerült. Churchill moszkvai beszámolóját gyér alsóház hallgatta végig, a Ház határozatképtelen volt s az ülést félbe kellett szakítani. Moszkvában erősen megcenzurázva adták ki Churchill bágyadt beszédét, minden megjegyzés nélkül. A vörös hadsereg lapja, a Krasznaja Zvezda, élesen bírálja az angolszász hadviselést. Kujbisevben a diplomaták arról beszélnek, hogy minden hatalom átcsúszik már a párt kezéből a hadsereg kezébe s a vörös magasrangú tisztek nyiltan hangoztatják, hogy Anglia ki akarja használni a most következő heteket s csak akkor hajlandó segíteni, ha Szovjetoroszország túléli a halálos katonai válságot... Ez a nyilvánvaló, rideg számítás még a kommunistákat is dühbe gurítja. Majszki, a szovjetkövet, nyiltan izgat Londonban, a terhek egyenlő megosztását követeli hangosan a gyűléseken s valóságos hadüzenet formájában jelentette ki, hogy „országom megingathatatlan kívánsága a nagyarányú angollégitámadások azonnali megindítása..." A vörösök búzát kérnek Kanadából. A tárgyalások a hajóhiány miatt elhúzódnak. Iránban az angolok azt tanácsolják a vörös katonai parancsnokságnak, hogy siessenek haza a Kaukázus védelmére, — majd ők vigyáznak Iránra egyedül. A jótanács következménye szenvedélyes összetűzés volt... Mi lesz a vége ennek a szövetségi huzavonának? Moszkva fizeti meg a véradót s a kommunista rendszer temetésénél, Churchill lefelejti kalapjáról — a gyászszalagot. Merthogy ilyen az angolszász barátság...

Heti zs-krónika:

Megjelent a zsidó földbirtokról szóló törvény végrehajtási utasítása. Az 1—5 holdas zsidó birtokokat 60 napon belül el kell adni. Ez is 100.000 hold... Amint látható, lehet gyorsan is intézkedni... A Londonban élő Jókai Mórné bátyját, Nagy-Gross Juda-Lajost és Héthelyi-Hirschmann szintén zsidó, emigráns újságírót megfosztották magyar állampolgárságától. Igy jár az, aki hét helyen akar hűtlen lenni hazájához... Az újpesti katolikus templombazárból végre kilakoltatják a zsidó kereskedőket. De hogy kerültek oda, amikor vallásos, katolikus kereskedők is voltak Ujpesten, akik egyházi adót is fizetnek?... A zsidótörvény kijátszásáért az iparengedélyes, keresztény Toczán mestert 6 hónapi és az iparengedélyt használó Kardos zsidót 4 hónapi fegyházra ítélte a bíróság. Helyes az arány! A keresztény magyar ne kardoskodjék a zsidó bűnözés mellett... Flesch Pál csapost 1 évi és 4 hónapi, Acél-Kohn Edét 1 évi 6 hónapi börtönre ítélték fajgyalázásért. Mi az, hogy — acél?... Szegő-Schlésinger András, 920 kiló kávé és 10 kiló tea magánraktárban történt előfordulása és árdrágítás miatt 2 évi fegyházat kapott. Most aztán van mit aprítania a rengeteg kávéjába... A nagy gumidrágítási per vádlottai: Singer Miksa, Engelsmann Jenő, Öszterreicher Emil, Breitner Sámuel és Lovass-Schwarz fajtárs. Minden rendben volna, de minek egy lovasnak — a gumi? Vagy a Schwarz erősebb volt?... Amerika bejelentette tiltakozását a Franciaországban élő zsidó emigránsok internálása miatt. Laval miniszterelnök az amerikai ügyvivőnek felajánlotta az idegen zsidók átengedését, egy tételben, ingyen, express, ajánlva. Amerika nem vállalta az ajándékot. Hát őszinte az ilyen — tiltakozás?... A svájci sajtó egy része panaszkodik a zsidók félelmetes arányú beszivárgása ellen, Franciaországból. Egy részüket kiutasítják ugyan, de minden özönlésből tekintélyes hányad bennragad valahogy az országban. Ahogy írják, a sajtóban, a színházaknál és a zugkereskedelemben helyezkednek el. Nem ismerős ez a foglalkozási megoszlás?... Isztanbulban sok zsidó nagykereskedőt letartóztattak a török hatóságok, árusíbolásért. Milyen meglepő, hogy ott is, avagy ajvé és intelligencia!... Az angolés az amerikai zsidók „cselekvőleges" összetartásukról biztosították Szovjetoroszország zsidait. Más országokból, csak „vagylagos" fajtestvéri nyilatkozatok érkeznek Moszkvába? Már olyan értelemben, hogy vagy rájönnek az elárult őslakók az árulásra, — vagy nem? Pardon, — szólott valaki?...

SANTANDER SPANYOL VÁROS
nagy ünnepséget rendezett a vörös uralom alól való felszabadulásának ötödik évfordulóján

VILÁG UJSÁG

←—— **MAGDA HIRT,**
aki három bajnokságot szerzett a svájci bajnoki úszóversenyeken: 150 méteres mellúszásban, 100 méteres hátúszásban és a 100 méteres szabadstílusú versenyben

PETAIN MARSALL,
a francia államfő, egy hazavezényelt gyarmati ezred tisztjének jelentését hallgatja a vichy-i Hotel du Parc előtt tartott díszszemle kezdetén

AMERIKAI KATONÁK AUSZTRÁLIÁBAN
Mintha kirándulók lennének, nem pedig a kis világrész megvédelmezői, úgy sétálnak Melbourne utcáin — amíg tehetik . . .

AMERIKAI KATONÁK
tanítják a mexikói katonákat a gázmaszk használatára, valahol a mexikói partokon. Az amerikaiak derűsebbek, mint a mexikói kollegák . . .

ŐSZI SZÁNTÁS FRANCIAORSZÁGBAN
Pétain marsall ifjúsági szervezetének tagjai segítenek a földművelőknek . .

TULAGI A SALAMON-SZIGETEK CSOPORTJÁBAN A JAPÁN-AMERIKAI NAGY CSATA SZÍNHELYE

JAPÁN GYŐZELMEK ÚJ GUINEÁBAN

A pápuák földjének titokzatos világában, az áttörhetetlennek mondott dzsungel mélyén s 2000 méter magasságban fekvő hegyszorosok között, kemény és heves harcok után, előretört a japán megszálló hadsereg s hátraszorította az ausztráliai és amerikai csapatokat a féltett Port Moresby felé. A japánok túljutottak már a Pápuaföld közepén áthúzódó hegyláncolat legmagasabb pontjain s a megerősített déli állásokhoz közelednek. **Port Moresby — „Ausztrália Kapuja" s ha japán kézre kerülne, az angolszászok elveszítenék véglegesen a Korall-tengert és a keskeny Torres-szorost, amely Új-Guineát Ausztráliától elválasztja.** A **Salamon-szigeteken** tovább folyik a japán partraszállás s a Szunda-szigetcsoportban is több igen fontos szigetet meglepő gyorsasággal foglaltak el a felkelő nap fiai. **A tengeri és a légi küzdelemben Amerika vereséget szenvedett s a szívós japán harc sikere, új, nagy eseményeket érlel meg a közeljövőben ...**

AZ EMBEREVŐ PÁPUA NAGYDÍSZBEN

Az ajkára erősített kagyló a legnagyobb büszkesége. Ha csak teheti, egész nap alszik s éjjel az őserdőben a dobot veri, hogy elűzze a rossz szellemeket ...

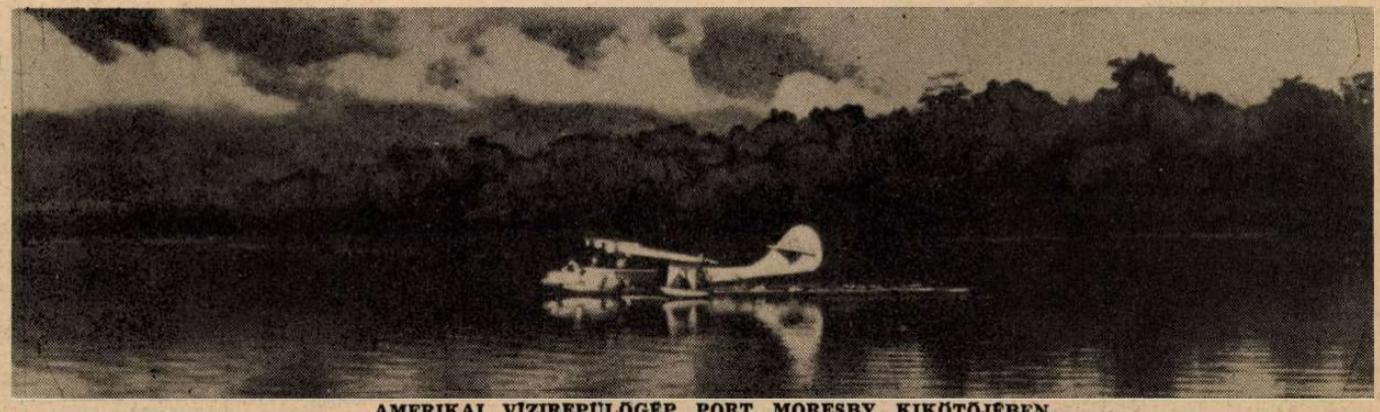

AMERIKAI VÍZIREPÜLŐGÉP PORT MORESBY KIKÖTŐJÉBEN

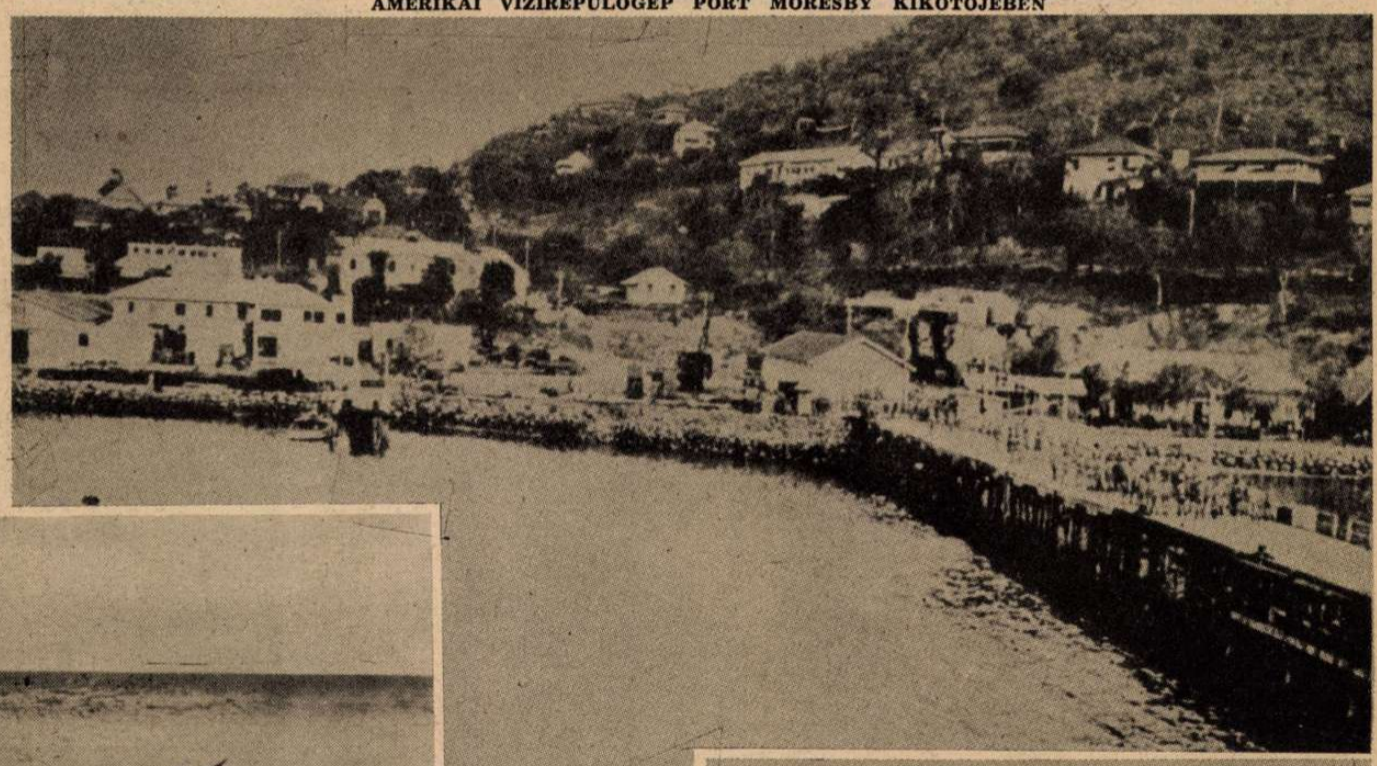

JAPÁN CSAPATOK PARTRASZÁLLÁSA ÚJ GUINEÁBAN

Amerika és Ausztrália tengeri és légi ereje nem tudta megakadályozni a japán hódítást

PORT MORESBY KIKÖTŐJE

Egy nap alatt 26 japán légi támadás érte s a szárazföld felől is szorítják falai közé a japánok az ausztráliai és amerikai csapatokat

OLAJTARTÁLYOK PORT MORESBY KIKÖTŐJÉBEN

A fényképezés óta már a levegőbe repültek ...

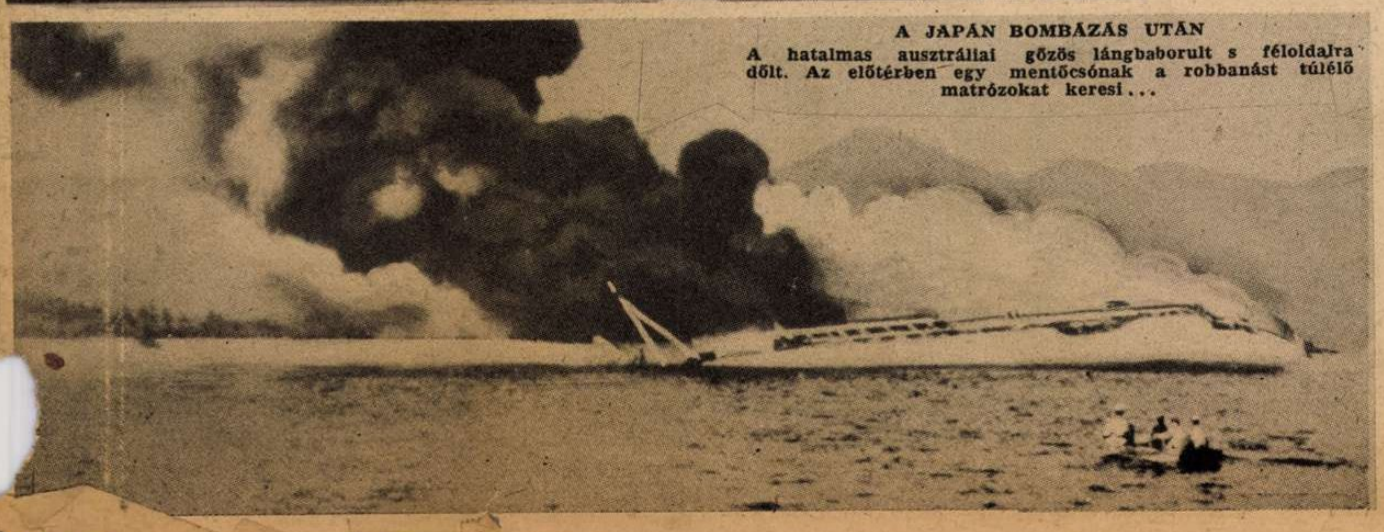

A JAPÁN BOMBÁZÁS UTÁN

A hatalmas ausztráliai gőzös lángbaborult s féloldalra dőlt. Az előtérben egy mentőcsónak a robbanást túlélő matrózokat keresi ...

PORT MORESBY LEGNAGYOBB SZÁLLODÁJA,

előtte egy amerikai harckocsival. A „Hotel Moresby" már eltünt a föld színéről

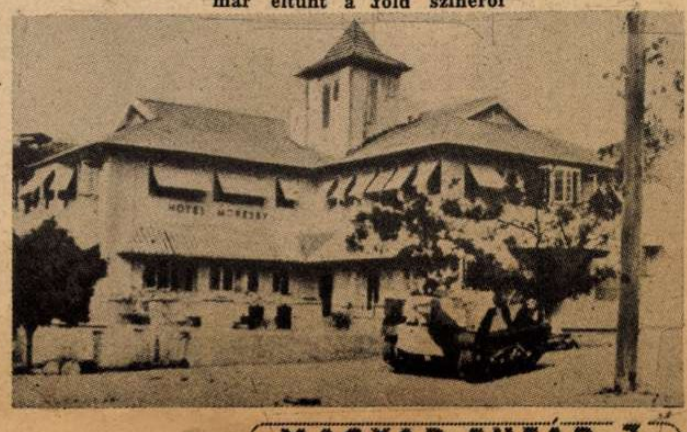

KIHIRDETIK A KONGRESSZUSPÁRT FELOSZLATÁSÁRA VONATKOZÓ VÉGZÉST A HINDU NÉP VEZÉREI ELŐTT

Baloldalon Abdul Kalam Azad, a kongresszuspárt mohamedán elnöke, mellette a 73 éves Gandhi és politikai titkárja. Történelmi pillanatot örökít meg ez a kép . . .

AZ ELSŐ KÉP GANDHIRÓL, LETARTÓZTATÁSA UTÁN

Egyszerű ebédjét fogyasztja az őrizetbe vett népvezér, Aga khán jeravdai palotájában . . .

A SZABAD INDIA

A Magyar Futár képsorozata az indiai politika fontos személyiségeiről

Közel 400 millió emberi lény forrongó életéről és sorsának döntő kialakulásáról, galmas híreket röpít szét a nemzetközi sajtószolgálat s bizonyos, hogy a kedélyek lecsill podását jelentő sok angol mese mögött, csak a véres terror és a hindu nép forradalmi elkes redése lappang. Indiában sok helyen dörög a sortűz; Anglia új csapatokat küld Indiá sztrájkok sora zavarja meg a termelés rendjét; néhány városban kiszabadította a nép a litikai foglyokat; egymást érik a hatalmas tüntetések és érik forró lázban a teljes szabads és függetlenség gondolata. Ma még beláthatatlan, de háborús döntésre is kiható követk mények kísérhetik a gyorsan kifejlődő indiai válságot s ezért közöljük a nálunk nagyob részt ismeretlen, de világpolitikai jelentőségű személyiségek arcképcsarnokát. Hindu angol vezető emberek néznek reánk ezekről az oldalakról, a jelenlegi küzdelem legfőb képviselői a jó és a rossz oldalon, — akiknek elkeseredett megütközéséből új világ szüle India óriás területén . . .

A MAHARÁDZSÁK gyűlése az ostromállapot kihirdetése után. Ezüst tálakból esznek a hindu hercegek, akik 90 millió alattvalójukat szívesen tartják az angol iga alatt, hogy mesés jövedelmeiket el ne veszítsék . . .

← LINLITHGOW, az indiai alkirály, aki a hindu vezéreket letartóztattatta s kihirdette az ostromállapotot. Az angol alkirály kormányát „végrehajtó bizottság"-nak nevezik s annak 15 tagja van. Ez a gondosan kiválogatott kormány angol, hindu és mohamedán tagjaival kegyetlenül gyakorolja ma a brit terroruralmat

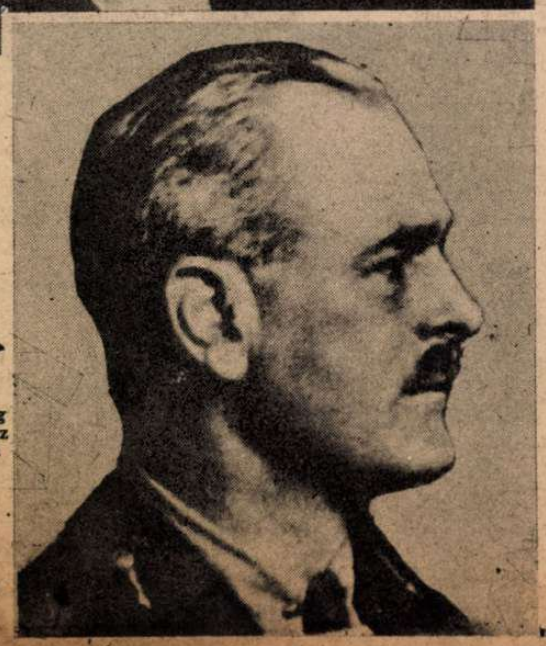

1. → ARCHIBALD WAVELL az indiai hadsereg főparancsnoka és az igazi úr Indiában

AZ INDIAI TERROR-KORMÁNY TAGJAI: EZ A 14 ANGOL, HINDU ÉS

2. MOHAMED UZMAN KHÁN posta- és légügyi biztos

3. HORMUSJI MODY milliomos vállalkozó, anyagellátási biztos

4. RAMASVARI MUDALIAR a háborús kormány tagja

5 JWALA SRIVAST milliomos üzletemb honvédelmi biztos

AKIK BÖRTÖNBEN ÜLNEK...

AZAD ELNÖK (balra) és JAWAHARLAL NEHRU kongresszuspárt feloszlatott utolsó ülésén. A vezérek útja a börtönbe vezetett

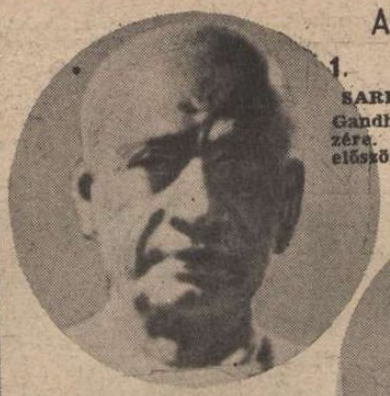

1. SARDAR PATEL,
Gandhi tüzes alvezére. Őt fogták el először az angolok

2. MADALEINE SLADE,
fehér asszony, egy angol admirális leánya, aki évtizedek óta Gandhi legbuzgóbb híve...

4. SAROJINI NAIDU,
a híres hindu nővezér. Angliában nevelkedett s Bombayben tartóztatták le

3. GANDHI FELESÉGE
Éjjel fogták el s nagy katonai kísérettel szállították a tömlöcbe

5. BAL GANDAGER KHER,
Bombay polgármestere. A hivatalában fogták el....

ALI MOHAMED JINNAH,
az indiai muzulmán liga elnöke, 80 millió hitsorsosa nevében valami középmegoldást keres. Ellenzi az angol uralmat, de külön mohamedán államot akar. Anglia minden erejével támogatja Jinnah tervelt, hogy zavart keltsen s később a mohamedánokat is kisemmizze...

HARCOSAI ÉS ELLENSÉGEI

A JERAVDA-KASTELY,
ahol Gandhit és a kongresszuspárt több mint 100 vezető emberét fegyveres angol katonák őrzik. Poona városában ma drótsövények kerítik el a Jeravda-kastélyt a külvilágtól s több ahgol ezred szállta meg a környéket...

BOMBAY-I TÜNTETÉS,
a politikai foglyok szabadonbocsátásáért

HINDUK ÉS MOHAMEDÁNOK
A vallási kérdést Anglia tudatosan és tervszerűen kihasználja az indiai őslakosság megosztására. A nagy és végzetes ellentétet mutatja képünk: egy bejáraton át két elkülönített épületbe járnak étkezni a hinduk és a mohamedánok

13. RAMASWAMI AIYAR
propaganda biztos

14. R. AMBEDKAR
munkaügyi biztos

MOHAMEDÁN FÉRFI TÁMOGATJA AZ INDIAI ALKIRÁLYT, A SZABADSÁGMOZGALOM ELNYOMÁSÁBAN

6. S. ANEY
a tengeri közlekedésügy biztosa

7. EDWARD BENTHALL
angol bankár és kereskedő, a hadiszállítás biztosa

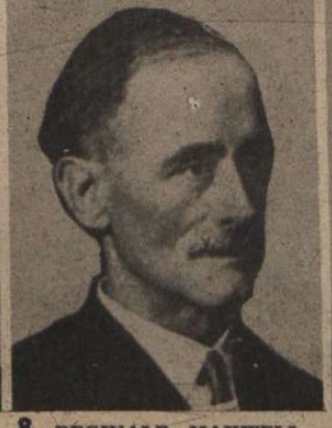

8. REGINALD MAXWELL
az angol belügyi biztos

9. JEREMY RAISMAN,
a pénzügyi biztos

10. SULTAN AMED,
a jogügyi biztos

11. RAMJAM SARKAR,
a kereskedelmi biztos

12. FIROZ NOON KHÁN
katonai biztos

Háborús érdekességek

A TÁV-FÉNYKÉPEZÉS A HÁBORÚBAN

1. A szovjettiszt gyanútlanul figyeli a távoli német állásokat az erdőszélről s nem is sejti, hogy minden mozdulatát pontosan lefényképezik...

2. Biztonságos messzeségben tekintget szerteszét a vörös katona, pedig már fényképet visznek róla a tűzérségi álláshoz, pontosan belőni a rejtett lövészárkot...

3. Éjszakai távfelvétel egy olasz fényszóró mellől a Don partján. Messze fekszik a túlsó parton a szovjetfalu, de csodálatos közelségbe kerül a fényképen

AZ „IDŐTARTALÉK" TITKA — Hogyan kell leugrani 10.000 méter magasságból?

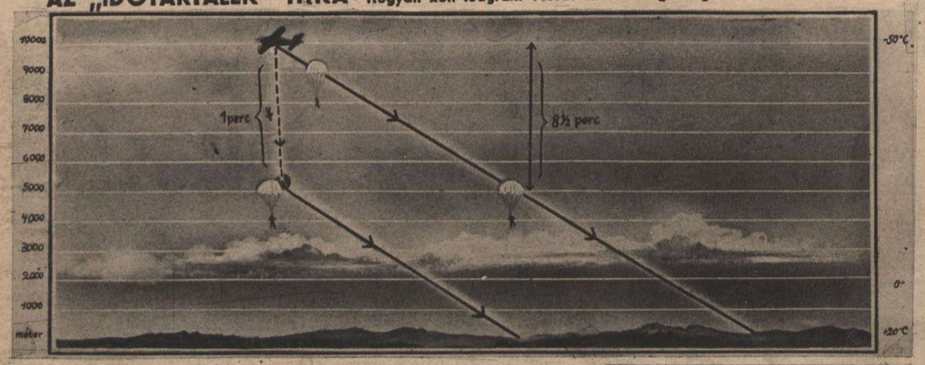

A harci repülő felkerül néha 10.000 méter magasságba is, ahol —50 fok a hideg s oxigénszegény a levegő, — a megfulladásig s ha hirtelen motorhiba miatt, ki kell ugrani a gépből, az ejtőernyő időelőtti kinyitása — halált jelent! Rajzunk szemléltetően megmagyarázza az okokat. Ejtőernyővel csak 8.5 perc alatt érne le a pilóta 5000 méter magasságig, de csak 2 percig tudna életben maradni a hideg és az oxigénhiány miatt... Ez a két perc az „időtartalék", amelynek felhasználása alatt a repülő feltétlenül meg kell tegye az első 5000 méteres zuhanást! Ha a pilóta nem nyitja ki az ejtőernyőt, akkor 1 perc alatt kerek 5000 métert zuhan! Ezt az 1 percet kibírja, mesterséges légzőkészülék nélkül

Ez az 5000 méteres zuhanás utolsó másodperce!... 240 kilométeres óránkénti sebességgel hull lefelé a pilóta s a szörnyű légnyomás leszakítja a lábáról a csizmát s a kezéről a kesztyűt. De már 5000 méterre van csupán a földtől s egy rántással kinyithatja az ejtőernyőt...

A többi gyerekjáték — a leghátrabbaknak. Az ejtőernyő leringatja a repülőt a biztonságos áldott anyaföldre...

OLAJOS A TENGER VIZE...

Amerikai kép. New Jersey partjáról, ahol az elsüllyesztett tartályhajók óriás olajmennyiségét mérföldes területeken piszkos lerakódásokba verik partra a hullámok

2. ...Az amerikai tengerpart azonban a gazdag fürdőzőké s munkások raja gyűjti össze a homokkal összeragadt olajat, hogy kívánatos maradjon a strand

3. De az európai Gibraltár elsőkelő angol fürdőhelyén sem jobb a helyzet. A szépdáma keze fekete lesz az elsüllyesztett angol hajók szétomló olajától. Furcsa jelei vannak az angolszász vereségnek

A TORPEDÓ KILÖVÉSE

Páratlanul szép felvétel egy olasz torpedónaszád harcáról a Ladoga-tavon, ahol a rejtélyes úton odaszállított olasz tengerészeti egységek súlyos károkat okoznak a vörösöknek

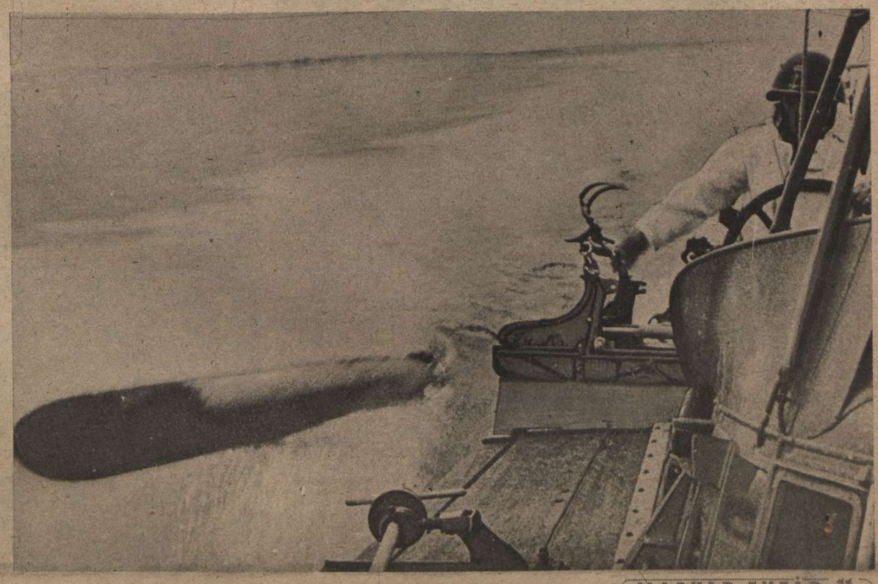

Demokráciában

Az angolszász érdekterületeken, a demokrácia vezetősége tanácskozással, körutakkal, ünnepségekkel s a győzelmi ígéretek nagyhangú szólamaival próbálja elaltatni a feltörő félelmet és bírálatot. A szovjet haláltusáját vívja s a demokrata barátok az oktalan vérpocsékolásra buzdítják, nehogy rájuk kerüljön a sor a világháború utolsó fordulójában. Arannyal, gazdasági előnyökkel s a Föld rabolt javainak plutokrata felhasználásával a világháborút senkisem nyerheti meg! Emigránsok, elkallódott kormányok, zsidó marxista vezérek s pénzszerző szenvedélyektől elvakult háborús uszítók verhetik hangosan a sajtó-nagydobot, de nem helyettesíthetik a harci hősiséget és önfeláldozást. A demokráciák népét megcsalja egy maroknyi uralkodó réteg, amely jogtalan és tehetségtelen, reakciós uralmát ráerőszakolja végzetnek az angolszász népekre, de elérkezik a józan látás pillanata, amikor a régi rendszert a tények ismerete halomra dönti s a népek közös békében köszöntik majd a győztes új világot!..

ZSIDÓ-DEMOKRATA HAJLONGÁS

La Guardia, New York héber polgármestere, limonádéba olvadó mosollyal fogadja teáján, a holland királynőt. Éppen most következik a kézcsók...

A GAZDAG AMERIKA SZÉGYENE!

Nagy háborús parádé volt New Yorkban. A milliomosok negyedében felvonult a szovjet menet, óriás, fehérlovas szoborral s vörös zászlóerdővel

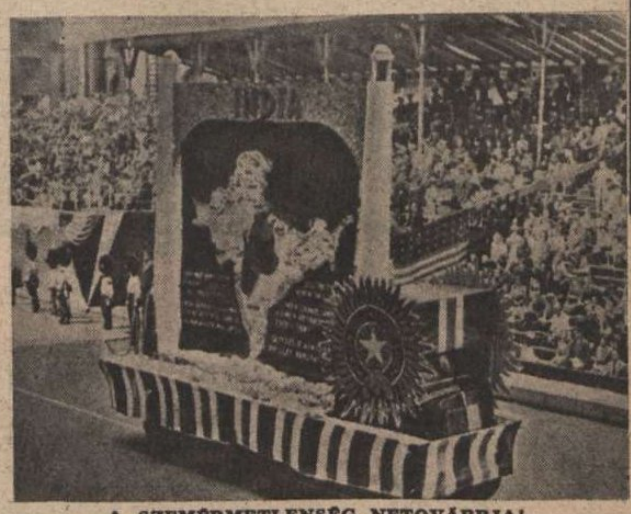

A SZEMÉRMETLENSÉG NETOVÁBBJA!

New York háborús parádéjában felvonultatták India kocsiját is, a következő felírással: „Utolsó leheletünkig harcolunk a demokrácia győzelméért!..." A hindu hazafiak utolsó sóhaját is angol sortűz nyomja el s közben ilyen világcsalással szórakoztatják Amerika népét...

CHURCHILL KAIRÓBAN

Smuts délafrikai elnök társaságában. Churchill cippzáras ruhát hord és amerikai kalapot, az amerikai barátság kedvéért. Szinte fedezéknek is jó a kalapja

EURÓPA ÁRULÓI A KREMLBEN

Churchill beszéde szerint a szovjet urai nehezen hitték el, hogy Anglia nem tud nagyobb segítséget nyujtani. Ezen a képen, még remélt Sztalin, Churchill látogatása idején... Balról-jobbra: Cadogan angol államtitkár, Churchill, Harriman, az amerikai ellenőr, Sztalin és Molotov

CHURCHILL KAIRÓBAN

A szivaros angol miniszterelnök balján Smuts elnök ül, jobbján Auchinleck és Wavell tábornok. A felső sor balról-jobbra: Tedder légi tábornagy, Sir Alan Brooke hadseregparancsnok, Harwood admirális és Casey, a közelkeleti brit miniszter. De nyolcan sem érnek fel — egy Rommellel...

AZ UDVARIATLAN CHURCHILL EGYIPTOMBAN

Churchill csak úgy a szivar mellől löki ki az üdvözlő szavakat az el-alameini állásokból üdvözlésre bevezényelt angol tiszteknek...

AUSZTRÁLIAI TISZTEK ÜDVÖZLIK CHURCHILLT EL-ALAMEIN KÖZELÉBEN

Churchill rájuk sem néz, csak halad a történelmi vereség felé...

Látogatnak és ünnepelnek...

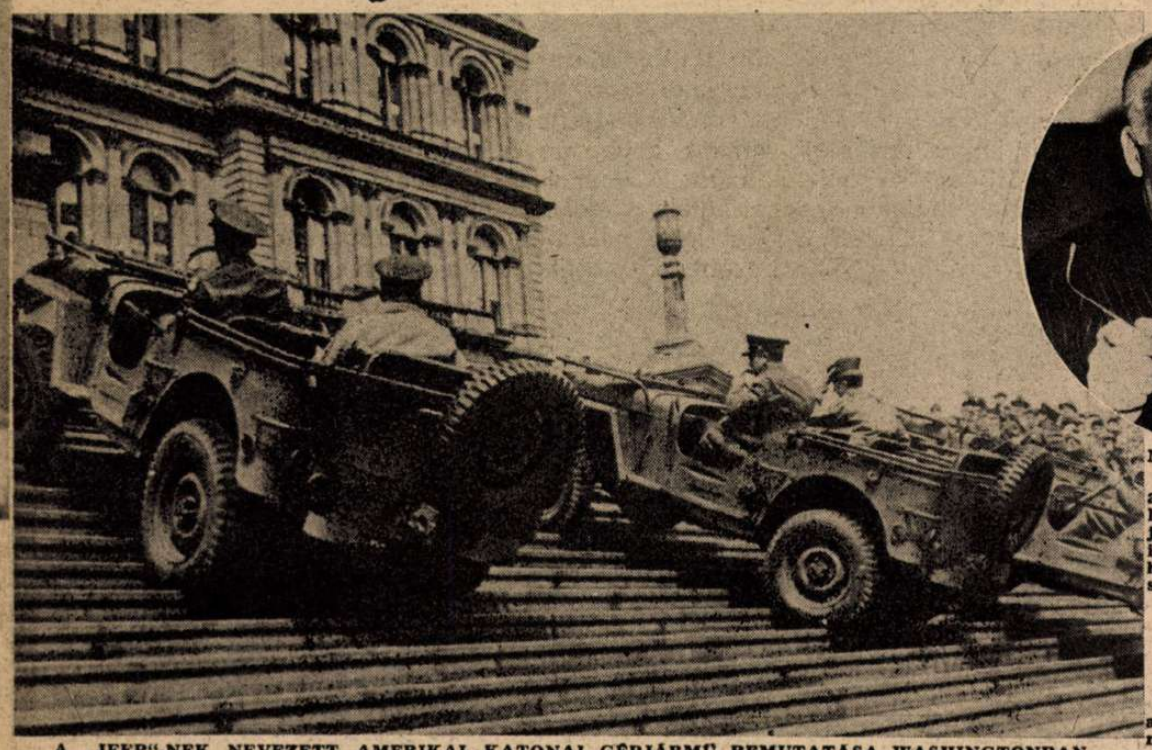

A „JEEP"-NEK NEVEZETT AMERIKAI KATONAI GÉPJÁRMŰ BEMUTATÁSA WASHINGTONBAN.
A Jeep lépcsőn is felmászik, ami bizony hosszú évek óta nem csoda — Európában, de az amerikaiak most bámulják meg először.

MAC NUTT, AMERIKAI SZENÁTOR,
a tengelyhatalmak régi ellensége s háborús uszító, jelenleg az amerikai hadiipari munkásság korlátlan hatalmú főnöke. Kisvárosi szónok és ravasz üzletember

A DEMOKRATA STAHREMBERG HERCEG,
az osztrák áruló, Argentinában szórakozik.

EGYENRUHAKIÁLLÍTÁS WASHINGTONBAN
A washingtoni Kapitolium előtt megmutatják az adófizetőknek, hogy hányféle egyenruhára van szüksége az amerikai katonáknak. Balról jobbra: Téli egyenruha az északi vidékre; afrikai egyenruha, egyszerű téli egyenruha, páncélos egyenruha; s egyenruha; ejtőernyős egyenruha; nyári lovas egyenruha. Az ár mellékes. Pénz van. Csak harctér nincs...

AMERIKAI MATRÓZ HÁZASODIK IZLANDBAN
Leszállt a hajóról, látott és győzött... Angliában is sok az amerikai-angol házasság s a hatóságok izgatottan tárgyalnak a nőkiviteli konjunktúráról. A leányok menekülni próbálnak — Amerikába...

AMERIKA UTAZÓJA
Wendell Willkie, a bukott elnökjelölt, hosszú ideig milliós mozgófényképüzletekben utazott, de legújabban visszaügetett a politika mezejére és Törökországban próbálta ki sikertelen szerencséjét, a demokráciák dicséretével...

GIBRALTÁR
Ezernyi találat borítja a Gibraltárba bevontatott angol cirkálót, amelyen a réseket ideiglenesen betömték s csak így sikerült megmenteni, sok halott és sebesült árán... A Földközi-tengeren véget ért az angol sétahajózás

TÜZIJÁTÉKOS ÉJSZAKA A NILUS DELTÁJÁNÁL
A tengelyhatalmak légiereje minden éjjel bombázza Alexandria körül az angol repülőtereket és a katonai célpontokat

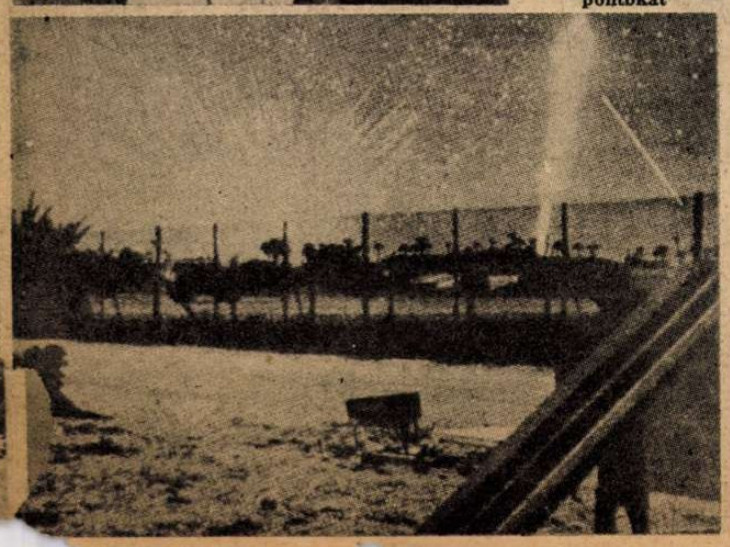

MAGYAR ...

SZTALINGRAD
Természetesen a bombázás előtt. A háttérben a bezárt bazilika és a Volga

A VOLGA ÉLES HAJLÁSA SZTALINGRÁDNÁL
A képünk előterében látható városkán és a volgakanyaron túl fekszik a parton, a halványan látszó Sztalingrád

Sztalingrád

A világtörténelem legnagyobb csatájának nevezik ellenségeink a sztalingrádi belső erődövezetben tomboló viadalt. Két világ, két rendező elv, két milliós hadsereg feszült egymásnak a Volga partján s az ádáz küzdelemben a tengelyhatalmak fényes győzelmekben megedzett hősi csapatai bizonyultak erősebbnek. A német rohamosztagok az arcvonal déli szakaszán leküzdötték az utolsó kiserődőket és a páncélos állásokat is és betörtek Sztalingrád városába. Az utcákon folyik a harc, kézigránátokkal s rohamágyúkkal, félelmetes közelharcokban. A város nagyobb része elpusztult, s a híres ipartelepek romokban hevernek, a Volga hajók temetője s a Volgán túl a német zuhanóbombázók verik szét a város védelmére zavart tartalékokat. Sztalin parancsa szerint, egy tapodtat sem szabad feladni a sztalingrádi csatamezőből. A vörös diktátor a nevét védi s a róla elnevezett város füstös falai alá temeti katonáit s győzelmi reménységét Sztalingrád elvész s kihúnyó lángjai a vörös uralom alkonyát festik az égre! . . .

A SZTALINGRÁDI HARCI-KOCSI GYÁR
A vörös hadsereg legfontosabb ipartelepe volt, de már romokban hever . . .

(A Magyar Futár rádióképe.)

AZ ELSŐ NÉMET HARCKOCSIK A VOLGA NYUGATI PARTJÁN!
Történelmi pillanat volt a Volga vizének elérése, a szovjetvonalat áttörő páncélos ék győzelme után

ROHAMÁGYÚ SÚLYESZTI EL A VOLGAI GŐZÖST, SZTALINGRÁD KÖZELÉBEN
A Volga partját északon és délen elérték a német csapatok s a volgai hajózás véglegesen elakadt, a szovjet súlyos hátrányára

(A Magyar Futár rádióképe).

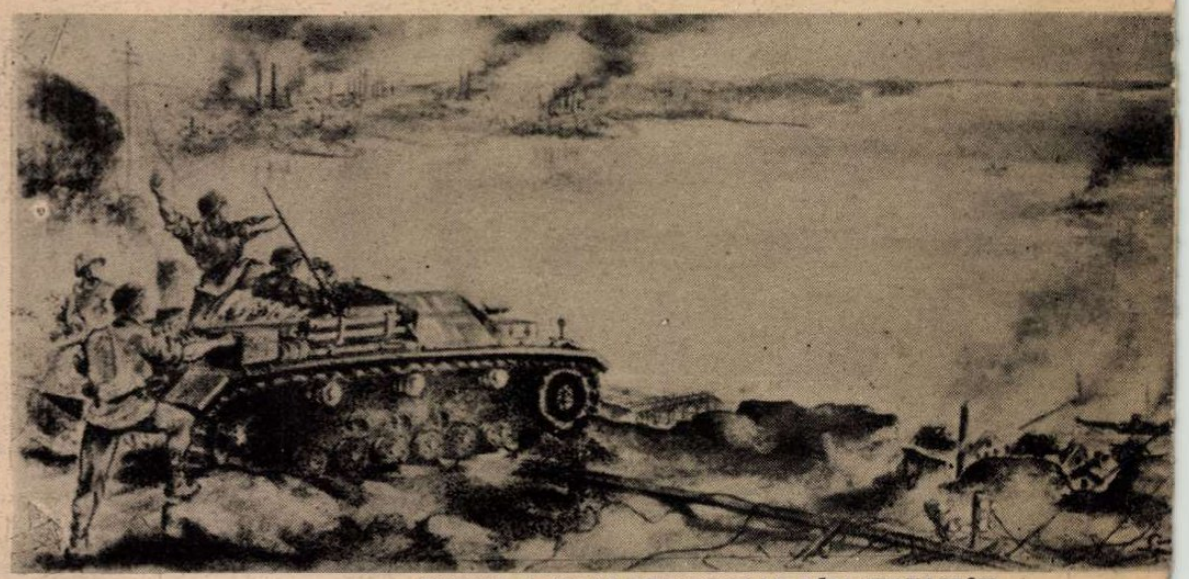

TOMBOL A CSATA SZTALINGRAD DÉLI SZAKASZÁN
Ég a magas bozót s a város széléig hajtja vissza a vörösöket
(A Magyar Futár rádióképe.)

A VOLGAPART BIZTOSÍTÁSA
Tüzérség és gyalogság védi a Volga mentén az északról Sztalingrád felé törő páncélos oszlopok oldalát

végnapjai

HARCOSOK SZTALINGRAD ELÖTT

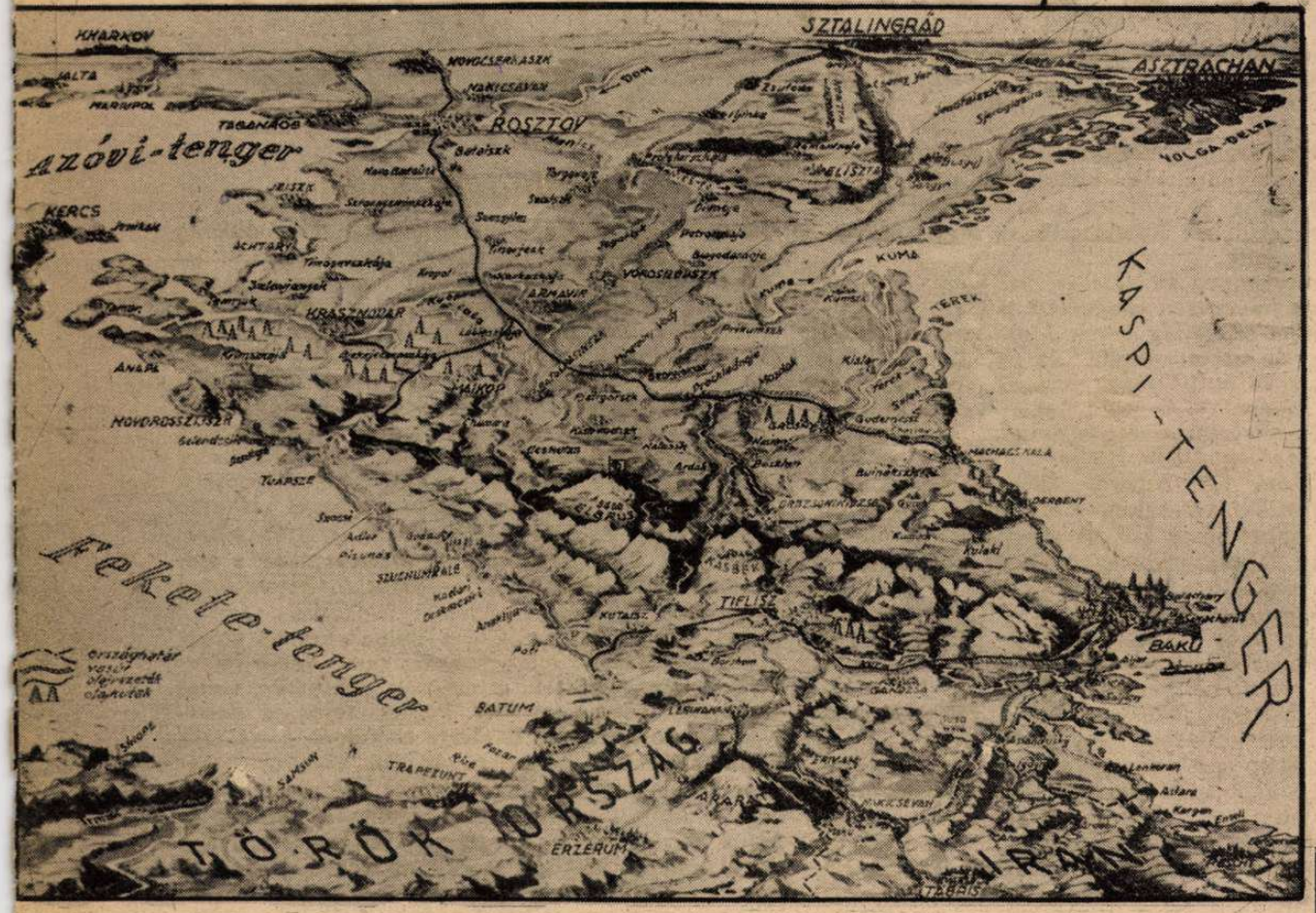

A SZOVJETFRONT LEGFONTOSABB SZAKASZA

A kiváló térkép szemléltetően tünteti fel a három tenger közé eső hatalmas front nehézségeit és — fontosságát . . .

→ **EGY KORTY VÍZ A POKOLI HŐSÉGBEN VÍVOTT HARCOKBAN**

A SZTALINGRÁDI CSATÁBAN

A szovjet kolosszus rátört a német előőrs állásra. A kezdetleges lövészárokban meghúzódó katonák a véget érezték közeledni, amikor az egyik altiszt, halálos elszántsággal felugrott a harckocsira s bevágta kézigránát kötegét a toronynyílásba! . . . A robbanás ereje messze eldobta az életbenmaradt vitéz altisztet s az őrlás harckocsi szétroncsoltan megállott, közvetlenül az állások előtt . . .

SZTALINGRAD BOMBÁZÁSA

Lángtenger hamvasztja el a város ipari negyedeit, a szovjet legnagyobb harckocsi gyártelepét.

(A Magyar Futár rádióképe.)

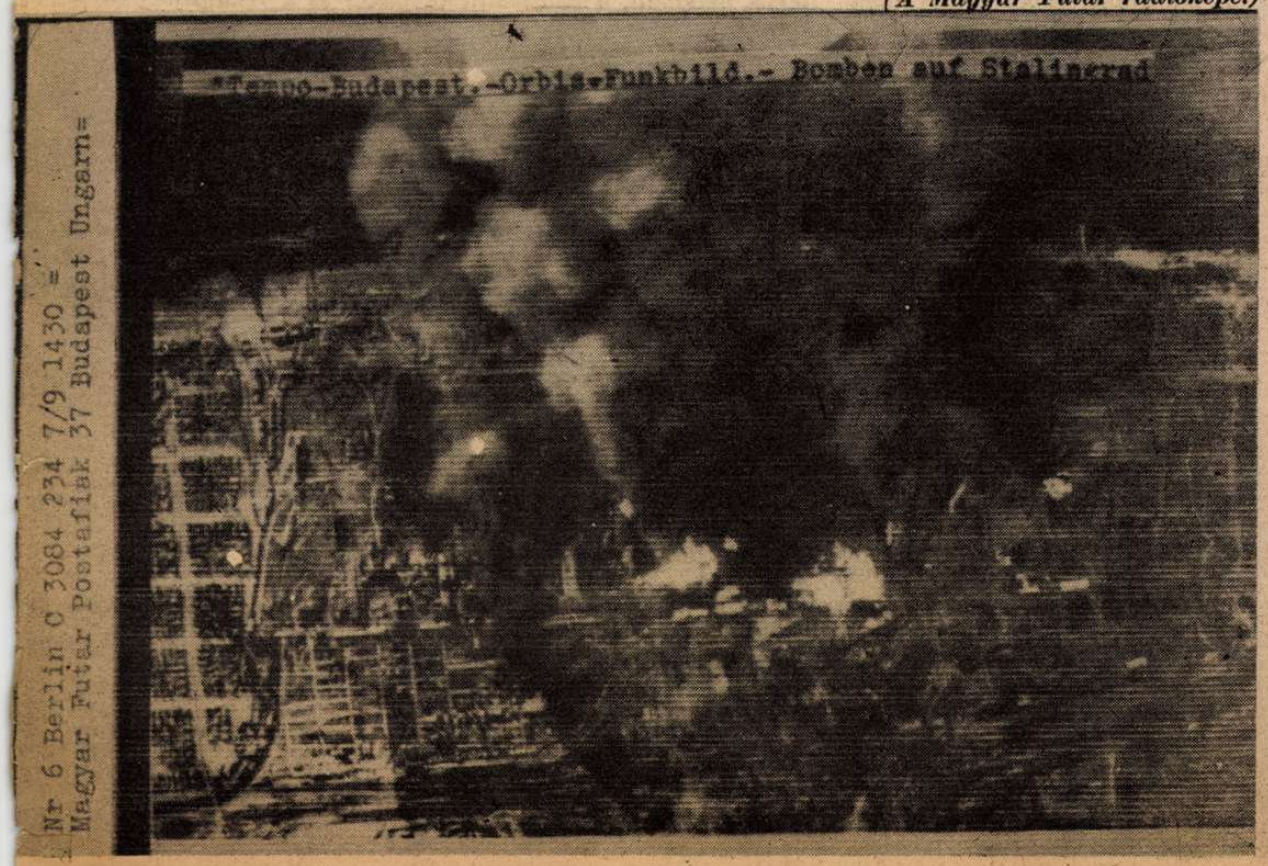

ROMMEL MEGSZEMLÉLI
El Alamein új állásaiban az angolok által épített erődvonalat, amely félig kész állapotban került a tengelyhatalmak csapatainak kezébe

BISMARCK TÁBORNOK
(jobbközépen) hősi halált halt Egyiptom csatamezején

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK

A sztalingrádi csata gigantikus mérete s a szovjet kétségbeesett vad támadásai Kaluga, Medin, Rzsev és az Ilmen-tó arcvonalain, együttesen azt bizonyítják, hogy a szovjet minden jövendő katonai lehetőségének veszett kockáztatásával hadisikert próbál kicsikarni beteljesedett vereségéből. A világtörténelemben még soha nem fordult elő, ilyen arányú, felmorzsoló küzdelem, amely elkerülhetetlenül be fogja bizonyítani, hogy a szovjet embertartalékai sem kimeríthetetlenek. Az angolszász sajtó hivalkodva emlegeti, hogy Anglia, Amerika és a Szovjet katonai elvérzése tiszta lehetetlenség, emberanyaguk aránytalan nagysága miatt. Az angolszász világ nyugtalan és ideges, Londonban és Washingtonban már felszámolták Sztalingrádot, de rendületlenül bíznak abban, hogy a vörös hadsereg hullahegyei árán, *időt nyernek* a sokat hangoztatott végső győzelem elkészítéséhez. S ha közben szovjetoroszország elvérzik, legalább kevesebben maradnak a zsákmány megosztásához...

Az *angol katonai gondolkodás* nem tud elszakadni az 1914—18-as háború hadműveleti alapelveitől, ami érthető tévedés, mert az emberi logika szívesen visszasiklik a régi, bevált, sikeres módszerek alkalmazásához, még akkor is, ha közben a viszonyok tökéletesen megváltoztak.

Anglia hosszú, elhúzódó, lassított háborút akar, abban a reményben, hogy nagy ellenfelei közben kimerülnek, a tengelyhatalmak gazdasági, élelmezési és nyersanyag forrásai elapadnak, s ez a sorvasztó folyamat letöri majd a felülmulhatatlan katonai erőt is, amelyet fegyverrel az angolszászok soha le nem győzhetnek. Ez a százszázalékos angol terv maradéktalanul, s minden más csak lényeget rejtő és okoskodó magyarázat a multból származó elgondolás körül. Ez a terv sikerült az első világháborúban, s hogy szakadhatna el *Churchill* rendkívül kellemetes ifjabbkori emlékeitől?...

A különbség azonban a mult és a jelen között szinte felbecsülhetetlenül nagy. Németország sokat tanult keserves tapasztalataiból. *Hitler* már a háború elején összes intézkedéseit *egy ötéves mérkőzés* feltételezésével tette meg, s kezdettől fogva erős gazdasági háborút indított Anglia ellen, nemcsak az angol blokád átszakítására, hanem az ellenséges szigetország nyersanyag ellátásának meggyöngítésére is. Európa már 1940 közepén kiesett az angol ellátás tartalékalapjából, Németország gazdasági bázisa pedig kiszélesedett először nyugat, majd kelet felé, a háborús önellátás közeli mértékéig. Sok millió hadifogoly és önkéntesen szerződő külföldi munkás dolgozik Németországban s Európa nagyipara is német rendelések teljesítésére rendezkedett be.

Szovjetoroszország leggazdagabb nyugati területe a tengelyhatalmak birtokában van, Anglia pedig ugyanakor elveszítette a nyersanyag ellátás dúsgazdag területeit Keletázsiában, segítő szövetségeseivel együtt...

Az emberanyag kérdésében is hamis már az angoszászok fölényesen emlegetett tétele. Az angolszász—szovjet szövetség kerek *1 milliárd* emberrel dicsekszik, de ebben *Anglia* és a *Dominiumok* együtt, csak *78 millió fővel részesek.* Az *Amerikai Egyesült Államok 130 millió* lelket vet a küzdelembe, s *Szovjetoroszország* a nyugati területek elvesztése után legfeljebb *110 millió embert.* A brit világbirodalom és Amerika színes alattvalóinak száma *450 millió,* Csungking-Kína *250 millió,* de ez az óriási embertömeg a középamerikai kisállamok 20 milliónyi lakosságával együtt nem lehet komoly tényezője a háborús döntésnek.

A tengelyhatalmak emberanyaga, Nanking-Kína nélkül, csak 640 millió lélek, de ebből az európai, magas értékű csoport 215 millió ember, a hadviselő keletázsiai csoport 160 millió, s a megszállott területek lakossága pedig 260 millió fő. Ebben az összeállításban már erősen lecsökkent a két nagy tábor emberanyagának számbeli különbsége, s ha a hadviselés szempontjából elsőrangúnak mondható, nemzeti öntudattal és akaraterővel rendelkező népeket vesszük figyelembe csupán mindkét oldalon és elhanyagoljuk a számokat duzzasztó öntudatlan s harcra értéktelen, lelkükben semleges néptörzseket, akkor ahhoz az érdekes végső eredményhez jutunk, hogy *a tengelyhatalmak hadseregei 180 millió európai és 90 millió keletázsiai, összesen 270 milliós emberanyagból; — az angolszász-szovjet seregek pedig kereken 265 milliós lakosságból tevődnek összes!* Újabb eltolódás mutatkozik azonban a lakosság *életkor szerinti* megoszlásában is, mert *a védköteles korban lévő férfilakosság létszáma a tengelyhatalmak országaiban 56 millió, az angolszász-szovjet oldalon pedig 52 millió férfi.* Ezek a nyers számok nem mutatják meg *a katonaanyag minőségi különbségeit,* amelyek kétségtelenül a tengelyhatalmak javára döntenek el minden elfogulatlan vizsgálódást. *A tengelyhatalmak ipari termelése, népélelmezési ellátása és a hadsereg kiképzése és felszerelése szempontjából egyformán idejétmúlta, helytelen és céltalan az angol spekuláció a háború elhúzására. Az angol hadműveleti terv csődje rikítóan kiderül a szovjetfront megroppanásának nagy napján...*

Sztalingrád körül

félelmetes és részleteiben leírhatatlan harc dühöng minden talpalatnyi földért, s a hősök leminősítése lenne a nehéz és súlyos feladat tagadása. A mélytagozású sztalingrádi erődműveket a háború összes tapasztalatainak figyelembevételével s a munkaerő és az anyag korlátlan felhasználásával készítették, *védőit pedig a lelki és a testi terror minden elképzelhető eszközével kényszerítik a halálig való kitartásra.* A kiserődvonalakat a földbe beásott páncélos harckocsikkal erősítették meg, s a széles gyűrűbe húzódó erődövezet ellen minden frontális támadást csak esztelen vérveszteséggel lehetne végrehajtani. Az ostromló csapatok gyorsan alkalmazkodtak a helyzethez, s a rohamcsapatok a kiserődök között lendítik előre páratlan hősiességgel az acéléket a város szíve felé.

Sztalingrádtól északra a Volga partjáig előrenyomult egységek ellen napokig tartó heves ellentámadásokat vezettek a vörösök, említésre méltó eredmény nélkül. A hét közepe táján a délről előnyomuló hadsereg is elérte a Volgát, s ott erős hídfőt alkotott. Sztalingrád három oldalról bekerítve védekezett tovább, s a vörös hadsereg vezetősége a *polgári lakosság nagyrészét is kirendelte a város belső védelmi övezetébe.* Természetes dolog, hogy a nemzetközi jog szerint az ostromló sereg, a harcba beavatkozó polgári egyéneket *partizánoknak tekinti* s úgy is bánik velük. A Volgán véglegesen megszűnt a hajóközlekedés, a szovjet úszó nehéz ütegekhez hasonlítható monitorokkal próbált beavatkozni a szárazföldi harcokba. Az utóbbi napokban a németek több ilyen hadihajót elsülyesztettek. *A légihaderő mindenütt a harcok gyujtópontjában küzd a győzelemért, állandóan bombázza Sztalingrádot, s a Volgától keletre a szovjet tartalékok oszlopait, a hadiszállítmányokat és a repülőtereket.*

Lapzárta előtti híradás szerint a német rohamcsapatok Sztalingrád déli részén már betörtek a városba s az utcákon folyik a véres harc, amelynek végső eredménye már senki előtt sem lehet kétséges. Sztalingrád végzetét csoda sem tudja elhárítani. Az ostromló seregek nem a gyors győzelemre,

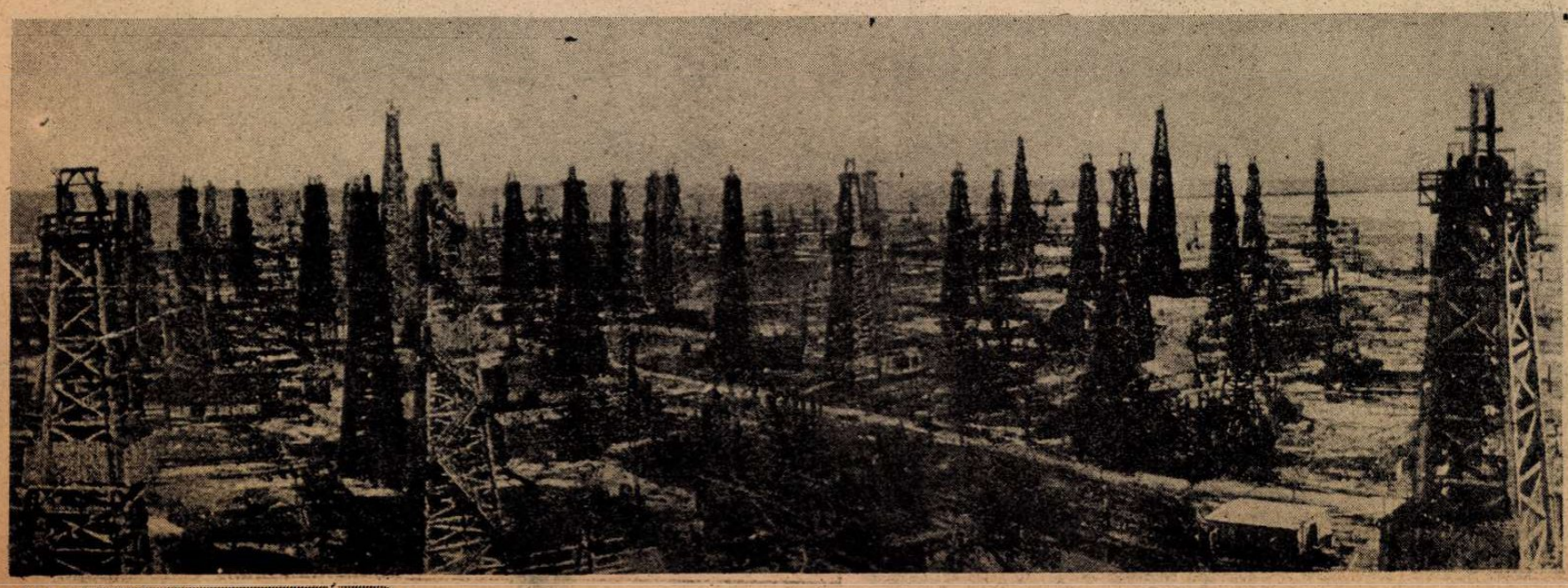

GROZNIJ OLAJMEZŐI
Baku után, a legnagyobb olajtermelő terület. A német hadsereg Mozdok elfoglalásával Groznij alá került

HUMOR, VAGY BEISMERÉS?...
A londoni sajtó képe, a dieppei partraszállásról. A szöveg győzelmet harsog, de a közölt képen égnek az összes angol gyorsnaszádok s még Angliában is igazolják a német jelentéseket...

A MAJKOPI OLAJMEZŐK,
(balra) és a krimszkajai csatatér (jobbra), ahonnan a német haderő letört Novorosszijszk kikötőjébe

PJATIGORSZK,
az elfoglalt híres kaukázusi üdülőhely. Néhány hónapos a kép, abból az időből, amikor itt még a moszkvai kommunista vezérek és családjaik szórakoztak . . .

ÉS ÚJ FORDULATOK

Irta:
Rajniss Ferenc

hanem az ember életét védő rendszeres hadműveletre és a vörös hadsereg erőinek felmorzsolására rendezkedtek be. Ahogy Szebasztopolnál elhullottak egymás után az összes fegyvernemek tűzesőjében a vasbeton és acélerődök, úgy hull el és törik össze elkerülhetetlenül Sztalingrád erődrendszere is!

Az angol és az amerikai sajtó már megpróbálja lebecsülni Sztalingrád elfoglalásának fontosságát, hogy a lelki hatást előre ellensúlyozza. Ez a kísérletezés azonban semmit sem változtat azon a tényen, hogy *Sztalingrád eleste lényegesen megrövidíti a szovjetfrontot, döntésre sietteti a kaukázusi harcokat s végleg összeomlasztja a középső arcvonalon megkísérelt áttörések széles vonalait. Sztalingrád az a nagy erőpróba, amely a viaskodó hadseregek erkölcsi és szellemi értéke fölött kimondja a végítéletet* . . . Ha a tengelyhatalmak erői el tudták foglalni lépésről lépésre, de feltartóztathatatlan nyomással a várost uraló összes magaslatokat, akkor el tudják foglalni a volgaparti iparvárost is, amelynek omladozó romjai között, a szovjet nehézipar utolsó nagy telepeit emészti meg a háború tüze . . .

A hadszíntér középső szakaszán változatlanul tart a szovjettámadás, s az esztelen erőlködést nem csökkenti a félelmetes sikertelenség. Május 15 és augusztus 31 között a vörös támadásokban *56 lövészhadosztály, és 39 dandár pusztult el,* s a kegyetlen tények szépítésével már Moszkva is elismer annyit, hogy 43 szovjet lövészhadosztály és 25 dandár, közöttük 14 páncélosdandár *„jelentékeny veszteségeket szenvedett . . .“ Csak a rzsevi térségben július 30 és szeptember 6-ika között 2126 szovjetpáncélost semmisítettek meg a tengelyhatalmak csapatai, Kalugától délnyugatra pedig augusztus 11 óta több mint 1000 szovjetharckocsi pusztult el.* Az *Ilmen*-tó és a *Ladoga*-tó körül sok helyi támadás omlott össze, s nagyszámú őrhajót és naszádot bombáztak szét a német repülők. A *Néván* megkísérelt átkelésnél 32 bárkát süllyesztett el a zárótűz a rajtuk lévő csapatokkal együtt. A szovjet a hét utolsó két napján a német, magyar, olasz és horvát vadászrepülők támadásai következtében *171 repülőgépet vesztett,* s ugyanakkor a szövetségesek vesztesége csak 14 gép volt.

Novorosszijszk elvesztését a déli fronton, egyheti halogatás után, a moszkvai rádió is beismerte. Novorosszijszknál 6758 fogoly, 90 löveg, 1 páncélosvonat, több hajó és gazdag hadizsákmány került a szövetségesek kezére. A várostól délkeletre a tengerparti úton vívott elkeseredett harcok után a tengelyhatalmak csapatai rohammal elfoglalták a terepet uraló magaslatokat és tovább folytatták az előnyomulást dél felé. *A feketetengeri szovjetflotta már elveszettnek tekinthető.* A megmaradt kikötők nem tudják befogadni a megmaradt egységeket s a hadihajók sem tudnak többé eredményesen beleavatkozni a parti harcokba. *A Terek folyó mentén rendkívül súlyos csaták zajlottak le, s napokig tartó küzdelemben tört meg a szovjet ellenállási ereje. A kaukázusi előnyomulás az összes frontszakaszokon tovább halad előre, déli, nyugati és keleti irányban egyaránt . . .*

A honvédhadsereg

arcvonalán számos szovjet támadó vállalkozás meghiúsult. Az arcvonal egyik szakaszán magyar és német egységek együttes támadással elfoglaltak *egy fontos terepszakaszt* s visszaverték az ellenség páncélos erőkkel támogatott ellentámadását. Honvédeink többszáz foglyot ejtettek és 9 harckocsit zsákmányoltak. *Légvédelmi tüzérségünk lelőtt 22 szovjetrepülőgépet. Az augusztusi légiharcokban a honvédrepülők 11 szovjetgépet semmisítettek meg.* Megszálló csapataink az arcvonal mögötti területeken a partizánoktól való megtisztítás során július 1 és szeptember 1 között a következő veszteségeket szenvedték: *hősi halott: 11 tiszt, 245 fő legénység; eltünt 102 fő legénység, sebesült 19 tiszt és 416 fő legénység.*

A Honvédvezérkar Főnökének jelentése kiemelte *vitéz Gáll Sándor őrnagy s a parancsnoksága alatt harcoló rozsnyói zászlóalj példás vitézségét és ragyogó magatartását.* Vitéz Gáll őrnagy az ellenséges támadások legnehezebb szakaszán védte zászlóaljával a magyar állásokat, s a nagy túlerővel végrehajtott ellenséges rohamot nemcsak visszaverte, hanem személyes bátorságával, erélyével és szívósságával javunkra döntötte el a súlyos helyzeteket teremtő kemény küzdelmet. *Zászlóaljának osztagai lendületes ellentámadásokat intéztek a vörösök ellen s egyik százada elől, amelyik dalolva rohamozott, a megrendített ellenség futva menekült.* A donmenti védőharcokban rendkívül kitüntették magukat *Botond Béla, Térfy Tibor, Juhász Sándor* és *Heinz Ádám* századosok, *Thuróczy Ferenc* és *Polányi Lipót* főhadnagyok, valamint *Szentgyörgyvári Ernő* és *Rásonyi Ervin* hadnagyok. *Nevük a magyar dicsőség történetének lapjaira kerül.*

A tengeri harc

változatlan erővel folyik s pusztítja az angolszászok ellátásának csökkenő lehetőségeit. A német tengeralattjárók küzdelmének eredményeiről, a hét elején jelentették, hogy Amerika keleti partjain, az Atlanti-óceánon és Afrika nyugati partvidékén *14 hajót, összesen 108,000 tonnát sülyesztettek el, a hét végén pedig újabb 18 hajó 121.500 tonna végeredményes megtorpedózásáról érkezett jelentés. Az Atlanti-óceánon hatalmas csata kezdődött meg egy nagy hajókaraván ellen, a hét eredményét tehát tartózkodó becsléssel egynegyedmillió tonna angolszász hajótér elvesztése fölé becsülhetjük . . .*

A légiharcokban sem volt Angliának nagyobb szerencséje. A szovjet kívánságra erőszakolt légitámadások során *Anglia augusztus 28 és szeptember 8 között 252 repülőgépet vesztett* s ugyanezen idő alatt a német támaszpontokról felrepülő gépek közül 59 nem tért vissza. A zavaró berepülések során az angolok legerősebben *Düsseldorfot* és *Duisburg* városát bombázták. Düsseldorf felett 31 és Duisburg fölött 11 nagy bombázót lőttek le a német éjjeli vadászrepülők. *Délanglia, Középanglia* kikötőberendezéseit, *Sunderland* városát és *Dover* kikötőjét heves német légitámadások érték, s hatalmas tüzek bizonyították az eredményt.

Egyiptomban az angolok 10 nap alatt 170 páncélost vesztettek, s az óvatosan megkezdett támadás óta, az elalameini fronton csak a fokozott tüzérségi tevékenység, a heves felderítés és a légi párharcok jelzik a várható új összecsapás izgalmát. A német harcirepülők áttörték az angol légvédelmi ütegek zárótüzét és több hullámban megtámadták az arcvonal mögötti angol gépesített erőcsoportokat. A felhalmozott lőszerkészlet a levegőberöpült. Meglepő támadást intéztek a német harcirepülőgépek a Kairótól délnyugatra fekvő repülőterek és a Nilus völgyének útvonalai ellen is.

Az olaszok

az utóbbi időben 6 angol tengeralattjárót pusztítottak el a Földközi-tengeren s eredményesen vertek vissza több támadást, amelyet az angolok az olasz hajókaravánok ellen indítottak meg.

Anglia új, olcsó babérokra vágyik; Madagaszkár nyugati partjának több kikötőjében, nagyobbára afrikai csapatok szállottak partra s megkezdték az

A DIEPPEI „GYŐZELEM“-RŐL
csak ilyen felvételeket tudtak közölni az angol képeslapok. A kép aláírása: „Visszaszállítják a sebesülteket a hajóra . . .“

A „CAIRO",
légelhárításra felszerelt angol cirkáló. Elvesztését, a hét folyamán a brit admiralitás is beismerte. A Földközi-tengeren süllyesztették el a tengelyhatalmak erői

OLASZ HARCKOCSIK A SIVA OÁZISBAN

UGRÁSRA KÉSZEN...
Német gyalogos a roham parancsra vár

9 Berlin C 3175 204 12/9 1515 =
Magyar Futar Postafiak 37 Budapest 2 Ungarn =

NOVOROSSZIJSZK NÉMET KÉZBEN!
A szovjet utolsó nagyobb fekete-tengeri kikötője is elesett s a vörös flotta sorsa megpecsételődött
(A Magyar Futár rádióképe.)

NÉMET HARCI GÉPEK MALTA FÖLÖTT

VÖRÖS TÁMADÁSOK VISSZAVERÉSE a szovjetfront déli szakaszán

előnyomulást a francia sziget belseje felé. Churchill egyiptomi tárgyalásainak eredménye ez a rablótámadás, amelyhez az Egyesült Államok kormánya hozzájárulását és áldását adta. Franciaország tiltakozását Washingtonból visszautasították, s a francia nép elkeseredetten figyeli a további fejleményeket.

Az angol világbirodalom helyzete változatlanul súlyos. Északírországban véres összeütközés zajlott le a rendőrség és a lakosság között, *Indiában* pedig tovább terjed a lázadás tüze. A hamis angol jelentésekre állandóan rácáfol a sortüzekről érkező hírek sokasága, s az elnyomott hindu nép elkeseredése napról-napra növekszik a rabszolgatartók ellen. Az angol kommunisták új tárgyalásokat követelnek Indiával, s az angol sajtó az erkölcstelen megbékülés lehetőségével próbálkozik, amikor azt írja, hogy *Gandhi szabadlábra kerülhet, ha megígéri, hogy nem szervez tömegmozgalmat az angol uralom megbuktatására... A demokráciák régi módszerét élesztgetik az elnyomó világhatalmak s ez a régiség buktatja meg őket, még a világháború utolsó fordulója előtt...*

8 Berlin C 3171 156 13/9 1252 =
Magyar Futar Budapest 2 Postafiak 37

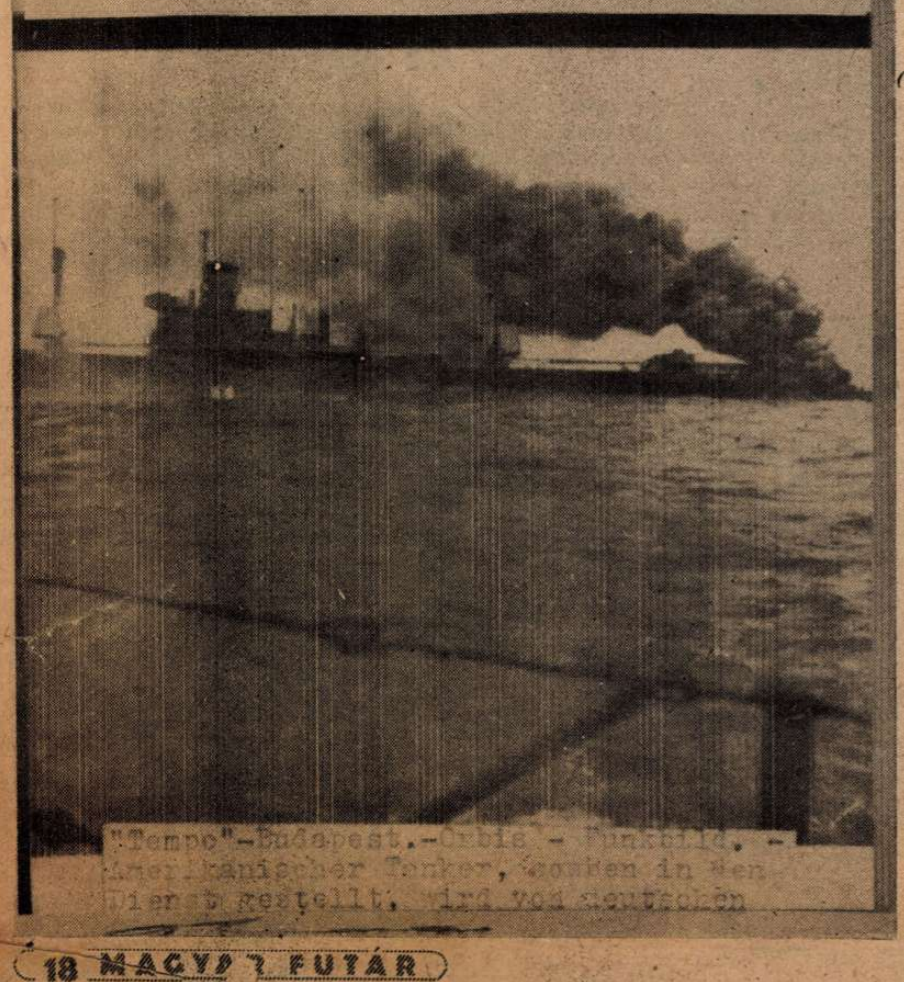

←
VADONATÚJ AMERIKAI TARTÁLYHAJÓ ELSÜLYESZTÉSE AZ AMERIKAI PART KÖZELÉBEN. A NÉMET TENGERALATTJÁRÓ TORPEDÓJA GYUJTOTTA FEL

(A Magyar Futár rádióképe)

LÁTHATÓ ÖRÖMMEL ADJA MEG MAGÁT AZ ELSÜLYESZTETT AMERIKAI TARTÁLYHAJÓ SZEMÉLYZETE. A NÉMET TENGERALATTJÁRÓ FEDÉLZETÉRE VESZI A MENEKÜLTEKET

7 Berlin C 3170 180 12/9 1252 =
Magyar Futar Budapest 2 Postafiak 37 =

Tarnopolból indult el...

DÖVÉNYI NAGY LAJOS KORTÖRTÉNETI REGÉNYE

(4.)

HARMADIK FEJEZET.

Az üzletház nem palota, de Brandstein Judá mégis büszkén tekint rá, valahányszor közeledik feléje az utcán. Gerendákból ácsolták össze, s befestették sárgára, meg pirosra, egészen csinos így, jócskán kiütközik a rutének kunyhói közül. A bolton kívül van mellette egy kis raktár is, ahol éjszaka alszik. Ágy, festett fenyőfaszekrény, — ennyi a bútorzata, meg a ládák, kosarak, üvegek, amik a portékát rejtik magukba. A szűk zugolyt sűrű szag tölti meg: a petróleum, hering, bors, denaturált szesz és a kocsikenőcs átható kátrányszaga. Igaz, az ember hamar megszokja ezt és nem törődik vele.

A sarokba apró dobkályha szorult, abban már ég a tűz és jó meleget áraszt maga körül: december van és odakint méter vastagon mindent beborít a hó.

A boltban nem tüzel. Ha szól az ajtó felett a csengő, a meleg zugból, ahol csendesen, ölébe ejtett kezekkel üldögél, kimegy, vállára vetett kabáttal és odaadja a kékrefagyott lábú rutén gyerekeknek, vagy a lompos asszonyoknak, amit kérnek. Nem valami sűrűn nyitják rá az ajtót, néha fél délelőtt senki se jön, de ez nem csüggeszti el az új boltost. A portéka filléres haszna nem izgatja, legszívesebben bezárná a boltot, de a látszat miatt mégis vesződnie kell a krajcár ára petróleum, só, paprika kimérésével, amit szögletesre vágott ujságpapírba csomagol.

A férfiakat jobban szereti, bár azokkal hosszabb ideig kell ácsorogni a hideg boltban. Olcsó pálinkáért jönnek, s három, négy pohárral is felhajtanak belőle. Nem, Brandstein Judának nincs italmérési engedélye, de az ő pálinkájára azt nem is adnának. Spirituszt mér. Az a szegény, nyomorult erdei munkás hogy bírná megfizetni a finom szilvóriumot, törkölyt, amit Apfelmann Jankel árul a kocsmában? Tiszta jótétemény, hogy nála részegre ihatja magát öt krajcárért... Igaz, eleintén kicsit büdös volt a pálinka, de nem olyan kényesek ezek az emberek. Aztán kitalálta, hogy segíthet a bajon és azóta illatos az olcsó szesz, vetekszik a legdrágább fajta városi italokkal is. A rutének elismerően bólogatva csettintenek utána és úgy rászoktak, hogy lassan nem is tud már elegendőt készíteni nekik.

A raktárban, egészen hátul, a sós zsákok mögött, üres heringes hordók alatt van Juda kisüstje. Egyszerű szerkezet, maga csinálta, de a célnak igen megfelel. A földbe ásott lyukban ott áll egy kerek pléhdoboz, valamikor savanyú cukrot tartottak benne, — ez az üst. Száján egy régi posztókalap, karimájánál fogva ráerősítve a dobozra s a kalapban legalul egy kis mész, fölötte apró homok, afölött törött fekete borsból, szegfűszegből vékony réteg. A bors közt vanilia is van. Este, mikor minden elcsendesedik már, s Juda bezárja a bolt ajtaját, félretaszítja a heringes hordót, kiemeli az üstöt és gondosan megtölti spiritusszal. Reggelre a posztókalap megszűri és kész a pálinka, csak még vizet kell bele önteni, mert megárthat a paraszt egészségének, ha nagyon erős. Persze, úgy többet is keres rajta az ember. Sok munka van a pálinkakészítéssel, kockázatos is, hát inkább a minőség legyen gyengébb.

Ezt a mesterkedést ő találta ki, a falusiaknak nagyon ízlik az újfata pálinka, csak hozzá jönnek érte. Pénzük nincsen mindig, de ez igazán nem akadály, egymással jó az ember. Fel lehet írni a kontót abba a fekete fedelű könyvbe, amit Munkácsról hozott, mikor ideköltözött Sz.-ra. Aztán a pénz biztosítva is van egy kicsit: Juda két marhapasszust őriz a raktárszoba szekrényében, mint záloglevelet, egyiket éppen a rutén karácsony előtt kell kiváltani a tehén gazdájának valami hetven koronával. Mert akármilyen olcsó a pálinka, azért a kontó lassan növekszik. Három hónap alatt szaporodott meg annyire az adósság, bár Juda néhány tételt olyankor is beírt a könyvbe, mikor a vendég nem fordult meg a boltban. De ki emlékeznék ilyesmire? Tudja azt számon tartani a paraszt, hogy mikor futott be egy pohárka szeszre?

Készpénzkölcsöne is van kint, legalább kétszáz korona, az asszonyok szorgalmasan hordják a tojást a kamatban. Nem panaszkodhat, szépen gyarapodik, jobb ez, mint a munkácsi piacra vonszolni a ládát, vagy úton lenni a falvakban a csontért, rongyért.

Alkonyodik.

A hegyek tetején a lebukó nap fényétől rózsaszín a hó, s a kopasz erdőkön kék árnyak dőlnek végig. A falu meglapul a völgyben, s a csendben, amely olyan mély, hogy szinte hallani lehet, egyforma zúgásban, mintha a téli némaságban a szférák zenéje szólna. A szétszórt házak körül az életnek nincsen nyoma. A rutén a hideg elől bevitte minden jószágát magához: a konyhában ott kaparásznak a porban a borzastollú, apró tyúkok, néhol a kamrában disznó szuszog és a szobában a nehézszagú kecske hever a búboskemence padkája alatt. Az apró ablakszemek vakon bámulnak a téli tájra, világosság alig-alig gyúl ki bennük.

A raktárszobában gyertya ég. Üres cukrosláda tetejére ragasztotta Juda, a faggyú lassan olvad a kanóc körül és könnyezve csepeg alá, hogy apró, ólmosfényű tócsává gyűljék a deszkán. A sárga, gyámoltalan világosság nem bír terjedni, csak küszködik

a sötétséggel s még mélyebbé, még feketébbé teszi a homályt. A falon ide-oda imbolyog a boltos árnya, elnyúlva, mint valami fantóm, végigtapogatja a szobát, rágörnyed a zsákokra, elferdül a szegletekben és hanyattesik, ha túlságosan közel ér a fényhez.

Reggel Munkácsra készül, az egész héten összegyűjtött tojást akarja bevinni. Ládába rakosgatja, gonddal, forgács közé, hogy össze ne törjön.

A boltajtó csengője lármásan megszólal, mint valami túlbuzgó cseléd, aki a vendég előtt szalad és kiáltoz.

— No, megszomjazott valamelyik paraszt? — motyogja.

A gyertyát felragadja a ládáról, kezén végigfolyik a faggyú s ráfagy mindjárt a hideg bőrre.

— Ki az?

Nyakát előrenyújtja, s összehúzott szemmel kémlel bele a bolt homályába.

Valamelyik asszony lehet. Ott áll a pult előtt, feje szorosan bekötve, nyakában vastag birkabőrcondra, lába bocskorban. Az arcát nem látja.

— No, mi kell?

A fiókok felől kerül és a gyertyát előre nyújtja.

— Ááá... Te vagy, Marusja?

— Én...

— Mit akarsz?

— Kicsi petroleum kéne... meg só... Halat is vinnék, kettőt. Az apám megjön az erdőről este.

— Pénzed nincsen, ugye?

Nem felel mindjárt, lehajtja a fejét és bocskora orrával kapargatja a földet.

— Niiincs, — énekli.

— Hát nem baj... Most az egyszer még adok. Halat is, petroleumot is... De ne hidd, hogy ezután már csak jössz és mindenféle portékát viszel innen. Hallod?

— Igen.

Hátranyul a heringes hordóba, kiválaszt két kisebb halat s elveszi Marusjától a petroleumos üveget. Sóhajtozva tesz-vesz, hajladozik, lassan, kelletlenül. Aztán, hogy készen van, s a sót is becsavarja a hegyes zacskóba, megszólal:

— No, itt van.

A leány utánanyul a holminak, melléhez szorítja a fojtószagú halat, meg az üveget.

Juda áthajol a pult fölött, megragadja a karját és rekedten kérdi:

— Az apád itthon van már? Hazajött?

— Az este megjön.

— Akkor maradj itt... Gyere... segíts nekem hátul a tojást becsomagolni.

Marusja riadtan rántja ki magát a sovány kézből:

— Most nem... nem lehet... Apa hazajöhet és akkor engem agyonver, ha nem talál otthon.

Szalad az ajtó felé és úgy rántja fel, hogy a csengő sikoltva szól még akkor is, amikor a havon messze sötétlik már a lány futó árnyéka.

No, lám, milyen ravasz nép. Ez a favágólány is becsapta, a hering, petroleum és só ingyen kerül a konyhájára. Most már másodszor. Úgy jön, sötétlel, hogy azt hiszi: nála marad, aztán mikor megkapja a portékát, elszalad. Vagy az is lehet, csakugyan hazavárja az apját és akkor jobb, ha elmegy. Ezek a parasztok mindjárt fejszét fognak... A Risko Ljivák Marusjája pedig ügyes leány...

Ljivák egész héten az erdőt járja, valamelyik fűrésznél dolgozik, a lány egyedül van itthon, mert az anyja már régen meghalt. Tizenhét esztendős, szőke, nagy riadt kék szeme van és kemény fiatal húsa... Juda arra az estére gondol, mikor először járt itt egy hónappal ezelőtt s elmosolyodik.

Akkor is este volt, november vége felé, zuhogott az eső, egy lélek nem járt az utcán. Két halat vett. Beszélgettek és a lány panaszkodott, hogy milyen szegények. Mezítláb volt még, lábát kékre marta a hideg, igazán megsajnálta.

— No, adok neked egy pohár pálinkát, hogy ne fázzál, — mondta.

Töltött s mikor látta, hogy az ital megzavarta a fejét, kuncogni kezdett tőle, gyorsan adott még egy pohárral. Szóval tartotta, remegő térdekkel állva a pult mögött, figyelte: hogy válik egyre vidámabbá Risko Ljivák Marusája.

— Szép hajad van, — dicsérte rekedten és hozzányult a vastag fonathoz. — Mért nem teszel bele szalagot te is, mint a többiek?

— Ó, nincs nekünk arra pénzünk. Szegények vagyunk...

— Egy szép piros-szalag kéne a hajadba. Ilyen ni.

Az egyik fiókból kihúzott egy vég tűzpiros selyemszalagot. Kibontotta, a barnafestékű pulton végignyujtotta és féloldalt a lányra pillantott:

— No? Tetszik?

— Úhüm.

— Mérek belőle egy rőföt. Jó?

— Ááá, ne tessék velem tréfálni fiatalúr.

— Nem tréfálok, te... Nézd...

Zsebéből lassan kivette az ollót és belenyírt a selyembe.

— No? Kell?

Fejét ingatta, hitetlenkedve és elrántotta a kezét, mintha égette volna a szalag, mikor feléje nyujtotta.

— Vedd el hát, szamár! Neked adom. Ajándékba adom. Nem kell érte fizetni.

Részegen mosolygott rá, aztán hangosan felkacagott.

— Akarsz még egy pohár pálinkát? Van nekem jobb is, mint ez. Édes, olyan izű, mint a körte... No, gyere... Majd abból adok...

A pulthoz kellett támaszkodnia, mert majdnem elbukott. Botorkálva, nevetgélve, mint akit csiklandoznak, tapogatott a raktár ajtaja felé.

Juda reszkető kézzel kotorta ki a szekrényből a császárkörte pálinkás üveget. Torka száraz volt, szeme égett, bőre tüzelt és szíve nagyokat ütött a mellén.

— No, ülj le egy kicsit.

Marusja a ládára akart, de megfogta kezét és az ágy szélére telepítette. Töltött az italból, s előbb maga hajtotta fel a poharat, aztán a lány kezébe adta.

— Jó?

— Uhüm... Nagyon.

— Még egyet!

— Ne... nem... Szédülök... Jaj...

Vékony, részeg hangon nevetett.

— Várjál egy kicsit, Marusja...

Kisurrant a boltba, a külső ajtót behúzta, a kesztvasat is felakasztotta és vaksötétben botorkált át a raktárba, ahonnét a gyertya pislákoló fénye mutatta neki az utat. A leány mellére bukott fővel ült az ágy szélén, félig eszméletlenül az italtól.

— Leesel, Marusja... te...

Mellé húzódott, megfogta a kezét, aztán, hogy látta: nem is tudja, mi történik körülte, hirtelen felugrott és elfujta a gyertyát...

Így volt. Azóta Risko Marusja ingyen hordja a heringet és petroleumot, meg a sót Brandstein Juda boltjából. Este jön, csak éppen nem tudja itt tartani, mint akkor; a pálinkát nem issza már meg, hiába kínálja vele. Nappal nem mutatkozik, pedig többször is lesett rá, Isten tudja, mit csinál. A házukhoz nem mehet, mindjárt beszélnének róla, hogy az új boltos Riskoék portáját látogatja. Ne adjon neki többet semmit? Hátha akkor szól az apjának? Ezektől minden kitelik, ezektől a bosszúálló parasztoktól. Nagy Isten, mi lenne belőle, ha az a favágó beállítana ide, fejszével a kezében és ordítani kezdene a lánya miatt! Ajaj... Még rágondolni is rossz. Nem jól csinálta, kár volt, most amíg ebben a faluban lakik, már örökös adófizetője lesz a Risko Ljivák Marusjájának. Még ha férjhez megy, akkor is... Zsarolják majd... Szeretné magát arculverni az ostobasága miatt, de csak ilyenkor, mert napközben minduntalan a lányra gondol s azt forgatja a fejében, milyen ügyességgel tarthatná itt, ha legközelebb betér a boltba.

— No, megint ki az?

A csengő halkan meglendül a boltajtón.

— Mi kell?

Csak a fejét dugja ki a raktárajtón.

— Jó estét, fiatalúr.

— Maga az, Pavel?

— Én.

— Hát csak ide jöjjön, a boltban hideg van.

Magasra tartja a gyertyát és világít vele a jövevénynek.

Hajlott, őszes ember Nikolics Pavel, előreesett vállú, vékony és reszketős fejű. Nem öreg még, jóval innen van az ötvenen, de hatvannak látszik. Szeme gyulladt, örökké nedves és mélyen ül a kék erekkel befutott arcban, alatta vastagráncú táskák csüngenek. Bajusza bánatosan lóg borostás álla aljáig. Mindig pálinkaszagot áraszt maga körül, szürke-piszkos halinájába is bevette magát a spiritusz szaga. Valaha gazdag embernek számított Sz-n, hegyi legelői voltak, jószága, szántóföldje, háza, de lassan mindent elvitt az ital. Most már egy nyomorult kis kunyhóban lakik a falu szélén, egy darab legelője maradt mindössze és egyetlen tehene. Annak a paszusa is Juda szekrényében hever.

— Adjak egy pohárral?

— Hát... lehet...

Megköszörüli torkát a maró ital után és nézi: hová ülhetne. Egy üres cukrosládára telepszik, két nagy öklét térdére teszi és szemét ráemeli Judára.

— Baj van, fiatalúr.

— Baj? Micsoda baj?

— Nincsen pénzem. Nem tudom kiváltani a zálogot. Nem kerestem. Tudja rosszul fizetnek a fűrésznél, élni is alig tudok belőle, az a kis máléliszt éppen hogy kikerül, meg kicsi szalonna néha.

Sóhajt, gondterhesen összevonja szemöldökét, vastag, bütykös ujjai a bajusza szálait tépdesik. Nem tudja, mitévő legyen. Ha nem fizet, vége a hitelnek, a kocsmában már régen nem kap italt, csak ha előre leteszi a pénzt a kármentő ablakába. S pálinka nélkül élni nem lehet... A gyomra nem bírja az ételt, a keze reszket, a beretvát se tudja vele tisztességesen fogni, a munka nem megy. Felakaszthatja magát. Homlokát lassan ellepi a finom verejték. Várja, hogy ez a fiatal zsidó mit mond, a hallgatása semmi jót nem igér. Az arcáról szeretné leolvasni a gondolatait, de a képe mozdulatlan. Szemét lesüti, keze a kabát zsebében, áll, szemközt vele, mint valami nagy bíró, aki mindjárt kimondja a szentenciát.

— Szóval nincsen pénze... Hm... Ez bizony baj, Pavel gazda.

— Baaaj...

— Nagy baj. Mert nekem is kell a pénz. Én se kapok árut hitelbe. Mit gondol? Én ajándékba hozom Munkácsról azt a sok mindent? He? Nekem hitelbe kell kiszolgálnom azt a sok embert. Kinek van pénze maguknál? No? Senkinek. Csak jönnek nekem ide, hogy fiatalúr így, fiatalúr úgy, éhen halunk, ha nem ad három halat... Nem tudunk kigyujtani, ha nem mér petroleumot... Hát mondjam, hogy nem adok? Van nekem ahhoz szívem, hogy elküldjem őket? Nincs... De ha én nem kapom meg a pénzem, akkor miből hozzak új árut? Miből vegyem azt a pálinkát maguknak? No?

Terjengeti a kezét, éneklő hangsúllyal, mintha Jeremiás keserves panaszait mondaná, úgy beszél.

— Egyszer majd szerencsétlenné tesznek avval is... Valami finánc észreveszi, s akkor örökre tönkre vagyok téve. Csupa bajt csinálok magamnak maguk miatt...

Ömlik belőle a szó. Aztán egyszerre abbahagyja és félig lehunyt szemhéjja alól rápillant a parasztra. Összeroskadt egészen, reménytelenül ül a ládán.

Most már csakugyan nincs mit csinálni. Ez a szegény zsidó olyan jószívű, mindenét nekik adja, hát mit tehet? A Megváltó Jézus tudja, hogy bir eleget tenni, hiszen a zsebében nincs húsz fillér. Arra is kevés, amit ma este megivott itt. Mert közben Juda öntögette a vanilia- és borsszagú spirituszt, mintha őt akarná vigasztalni. A feje már kóvályog egy kicsit, a tagjaiban jó zsibongás támadt, egészen felmelegedett attól a finom pálinkától, hogy a Szűzanyácska áldja meg, aki kitalálta.

— No, mit gondol, Pável gazda, mi lesz most már?

— Nem tudom. Én olyan buta ember vagyok, úrfi. Honnét tudjam? De pénzem nincsen. A fűrésznél rosszul fizetnek... Kenyérre is alig jut.

— Pedig sokkal tartozik. Tudja, mennyi kontót csinált nálam?

— Fel van írva, fiatalúr.

— Fel van írva, fel van írva! Avval én semmit se érek, az a papíros nem pénz nekem. Nézze, itt a kontója!

Kiveszi a fekete noteszt és eléje tartja.

— Nem tudok én olvasni, pan...

— No, csak nézze! Itt van a neve, Nikolics Pavel, látja? Itt meg sorban, hogy mikor mennyit fogyasztott nálam. Az összesen hetven korona.

— Hetven? Hm, hm.. hetven...

— Bizony! Egy valóságos vagyon. Ha meg nem kapom, tönkremegyek. Legalább a felét fizesse meg most mindjárt, a többi ráér tavaszig. Nem bánom. Ne mondja rám, hogy én egy rossz ember vagyok.

— Felét? Mennyi az?

— Harmincöt korona... Kerek harmincöt. Így is mit vesztek rajta! Jaj, micsoda veszteségem van. De úgy kell nekem, ha bolond vagyok és megsajnálom magukat. Hadd igyék az a szegény ember, mondom magamban, úgy sincs az életben más öröme Csak dolgozik folyton avval a nehéz fával az erdőben, hadd vidámítsa meg magát...

— Úgy igaz... Úgy...

— Nnna! Töltöm magukba azt a drága pálinkát, aztán a végén nem fizetnek. Jönnek nekem, hogy így nincsen pénz, úgy nincsen pénz. Érjem be vele. Haljak meg éhen? Nekem senki se ad egy pohár pálinkát, vagy egy darab kenyeret, ha tönkremegyek. Magában is bíztam, Pável gazda. Mondtam magamban, te csak adjál ennek a derék embernek nyugodtan kontót. Ennek olyan becsületes arca van, ez nem csap be téged, mint a többi gazember. Aztán itt van ni...

— Folytatjuk. —

Halálvölgyeken keresztül...

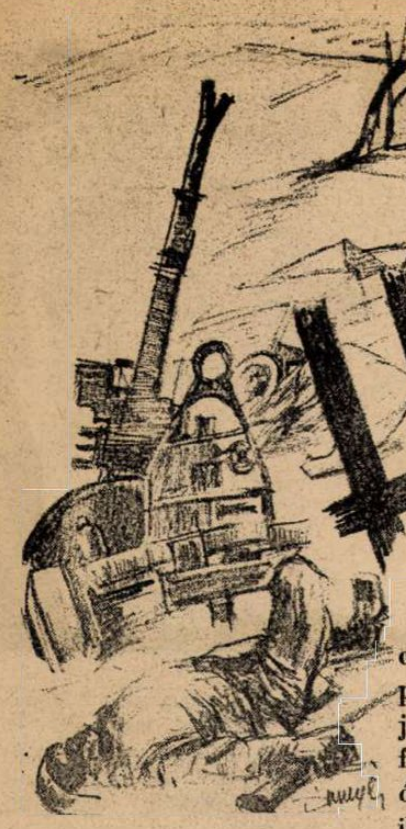

(Honvéd haditudósító század. — Vercseg János tart. zászlós.)

Mintha csak egy óriás, holmi gyufaskatulyákra lépett volna, úgy hevernek szerteszét az orosz lövegek. Mellettük széttört ládákból kifordult gránátok. Itt szekereik előtt kimúlt lovak, amott halom kézigránát között emberi tetemek. Van, amelyiket hevenyészve kiásott szűk légoltalmi gödrében ért a halál, azt mindjárt oda is lehet temetni.

Végig verte már vagy két zápor a csatateret, de még nem áztak el a zsebekből kikandikáló tábori levelek, orosz könyvek, feljegyzések. Magamhoz veszek néhányat, aztán kifelé megyek a tetemek fojtó szagából. Annyira erőt vesz rajtunk az undor, hogy legnagyobb sebességet adjuk a gépkocsinak.

Sehol egy ember, dermedt csend. A völgy két fala kopár, meredek lejtő. Nincs kijáró sehol. Akik most a völgy fenekén nyugosznak, néhány órája még szekereikkel, gépeikkel föl, egyre fölfelé kapaszkodtak a kegyetlen harcban.

Kifelé a halálvölgyből!

Ez volt az egyetlen és utolsó akaratuk. Fölül azonban repülőink szórták bombáikat szüntelen s csak holtan repültek fel néhányan; gépek, fogatok, emberek a dombél pereméig. A többiek azonban lenn maradtak. Némelyiken minden feketére égve, másokon csak a fülből, szájból kiszivárgó keskeny vércsík jelzi a halált. Ezekkel a légnyomásos bombák végeztek. Egy bokor mögött zörgés, csörömpölés. Kézigránátot hajítanék oda, de csak egy ragadozó madár száll fel a szétdúlt kötözőhely üvegcséi s vattacsomói közül.

Amint így rohanunk, szabadulni igyekezvén a halál komor képeitől, egyszerre csak meredekké válik utunk. Csúszósan sáros az út, fölfelé már nem kanyarodhatunk, le kell ereszkednünk a völgybe.

És a miéink? Tovább rohantak, amint fölszedték a néhány életben maradót. Itt az élet drámája befejeződött.

Órák mulva, mikor a völgy kijáratához érünk; végre, hadifoglyok — frissen elfogottak — és környékbeli parasztok lépnek be a völgy kapuján egy honvéd vezetésével. Elől a honvéd, mögötte vagy százan mésszel, ásókkal és kapákkal. Ki bántaná őket s ki bántaná most a másikat? Temetni mennek.

Bujkáló tisztek és zsidó biztosok hemzsegnek még végig az erdőkben, amint egyik csatatérről a másikra vándorlunk. Kisebb részüket lelőtte az orosz legénység, mielőtt hozzánk szökött, vagy a csatatéren hever holtan, nagyobbik részük azonban erdőtől erdőig szökik Kelet felé. Néhol még élelmet visz ki nekik a lakosság, legtöbbjüket azonban a vezetőiből kiábrándult orosz nép juttatja honvédeink kezére. Kerékpáros, mótoros, gyalogos, lovas járőreink óráról órára újabb foglyokat terelnek parancsnokaik elé. Van, akit csoportjával együtt heves tűzharc után fognak el, van, aki önként áll ki az útra feltartott kezekkel, de van, amelyik a hozzája lépő honvédre, földről kapja fel a géppisztolyát, s hirtelen rátüzel. Ezeket persze a helyszínen intézik el.

Mialatt honvédeink már a Donnál küzdenek, hátul még a visszamaradt orvlövészek vadászata folyik. Ezekben a harcokban utánpótló alakulataink, magasabb parancsnokságaink is résztvesznek s mindennap jut reájuk egy-egy kisebb-nagyobb tűzharc. A mai áttörések széles, átfésületlen sávokat hagynak maguk mellett. Ezért nem lehet ma a téli és mai arcvonal között húzódó hadtápterület katonái és az arcvonalbeliek harcai között nagy különbséget tenni.

Itt említem meg, hogy a szovjethadsereg átszökött mongolfajú katonái ma már külön zászlóaljakban harcolnak a szovjet ellen. A legjobb partizánvadászok ...

És az oroszok? Legtöbbjük, amint fogságba jut, őszintén alkalmazkodik a helyzethez. Látják, hogy nem «végezzük ki» őket. A tisztjeik sem kivételek.

Az újabban megszállott falvak hangulata is kedvezőbb. Poltaván például a lakosság maga kötözte be azt a néhány honvédet, akik a Don felé törve, övéitől elszakadt, megsebesült. Azóta már Poltaván is megtanulták, hogy a magyar hálás is tud lenni. Annyira megszerették a magyarokat ebben a donvidéki faluban, hogy a legutóbbi csata kimenetelét már *óráról órára* kérdezgették.

Az ukrán falvak visszatérnek lassan az emberi élet becsületes formáihoz. Azelőtt nem ismertek mást, csak az elvadult, kizsákmányoló szovjetrabszolgaságot s a felújított jobbágyi kötöttséget, amelyben a vörösök világuralmi terveiért dolgoztak elképzelhetetlen nyomorúságban, — most azonban már sejtik, hogy szebb, jobb lét is lehetséges dús földjeiken. Várják ők is az óriás csaták híreit s nem akarnak többé visszasodródni a *szovjet halálvölgyébe* ...

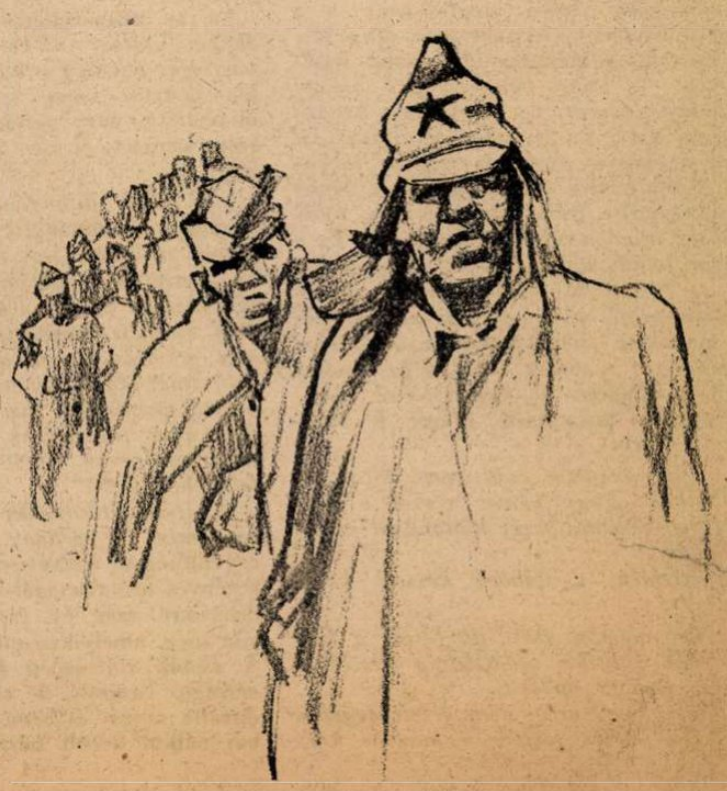

1848 RÉGI MAGYAR VILÁG

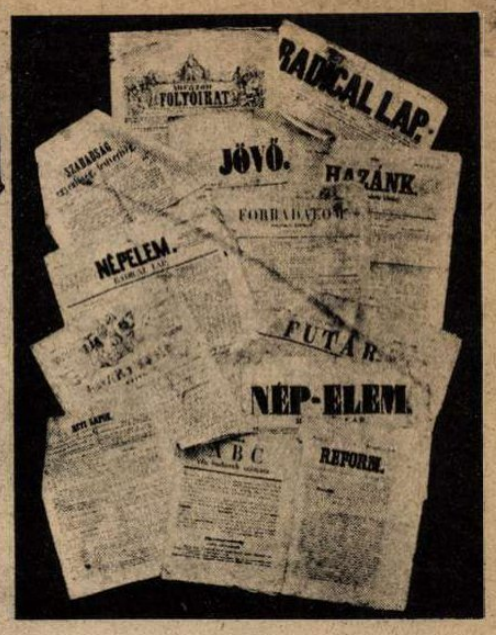

A történelem formálja és tanítja a nemzeteket. Az egyén életkora túlrövid s látóhatára túlságosan zárt ahhoz, hogy saját tapasztalataiból a népek életének nagy titkait megfejtse. *A magyarság közös élettapaszta'a'ainak szinte kiapadhatatlan forrása az 1848—49. évi szabadságharc korszaka, amelynek társadalmi, politikai és gazdasági történetét eltorzította s céltudatosan egyoldalúra szépítette a liberális és a zsidó történetírás.* Tőrz dolgokból azonban nem lehet a multat megismerni s ezért vállalta a *Magyar Futár* azt a feladatot, hogy 19. századbeli átalakulásunk nagy eseményeit, *a korabeli magyar sajtó* tükrében mutassa be. Eddigi közleményeink méltán keltették fel széles rétegek figyelmét s mi folytatjuk a krónikás munkáját. 1848 májusának jellemzésével.

Valamennyi alábbi idézetünket, az 1848-as forradalmi ifjúság *«Március 15»* című lapjából vesszük. Csupa heves, türelmetlen hang, amely Magyarország helyzetét percek alatt akarja jobbra változtatni, miközben a kormány, az első felelős magyar minisztérium, *eszközök híján,* csak a felelősséget vállalhatja a komoran feltorlódó eseményekért . . .

Erdély egyesülését Magyarországgal, az *«uniót»*, a kolozsvári erdélyi *rendi országgyűlés* elvileg már kimondotta, de azon túl sehogy sem akarja átvenni azt az ütemet, melyet a pesti ifjúság diktál.

«. . . . Erdélyországot néhai Ferenc császár az ausztriai birodalom legveszedelmesebb részének tartotta, s benne, forradalom kitörésére mindig kész elemet hitt látni. Csalatkozott. *Sohasem fogta fel egy ország a forradalom eszméjét oly kevéssé, mint Erdély,* — írja a Március 15.

«Most, mikor egész Európa láncai lerázásán vagy eltörésén iparkodik, Erdély mozgása a forradalmi téren hasonló a vad emberéhez, ki először veszi meztelen testére a civilizált világ ruhadarabját. Rettentő ügyetlen és félszeg s a természeti vadság, *a táblabiróság,* minden léptéből kirí . . .»

A forradalmi ifjúságnak; a hangadó vezetése alatt álló *Radikális Pártnak;* de kivülük is majdnem az egész nemzeti közvéleménynek kivétel nélkül *szörnyű nemzetgazdasági és politikai járatlanságra* valló *álláspontja volt, hogy a közös államadósságból az elvileg függetlenné lett Magyarország egy fillért sem vesz át tehernek. Ez az álláspont Ausztria halálos ítéletével volt egyenlő.* A másik fél teljes pusztulását kívánni s ennek keresztülvitelét komoly szándékká tenni, még egy állig felfegyverzett oldal, teljesen lefegyverezettel szemben sem vállalhatja, óriási politikai hiba bűntudata nélkül, — mint ahogy arra példa a versaillesi—trianoni békediktátum, — hát még ha az erőviszony éppen megfordított, s a megsemmisülésre kiszemelt van állig felfegyverezve, a kívánságoldal pedig fegyvertelen, — *mint amilyen az akkori Ausztria-Magyarország egymás közötti helyzete volt. Ez a csóva gyujtotta fel akkor a magyar életet és magyar jövendőt. A nemfizetés könnyű jelszó, s benne közös nevezőre lehet hozni akár a földkerekség minden lélekző emberét is. Ez a magyar földön megmozgatott tömegösztön volt a forradalmi ifjúság szinte lebírhatatlan erejű szellemi fegyvertára,* pedig maguk is tudták, hogy halálba szorítanák vele a másik felet, s az mielőtt meghal, mindent el fog követni, hogy elkerülje a pusztulást. Ahogy a Március 15-e írta:

«. . . Az osztrákok csak kettő közt választhatnak. Vagy német vérrel a magyart meghódítani, vagy kimondani az állambukást . . .»

«Ausztriával a háború kétszer kettő négy . . .»

Ez két mondat csak, de benne a legszörnyűbb politikai tudatlanság játszott a magyar nemzet sorsával.

Világos, hogy ezzel nem értett egyet a tényleges felelős fórum, a magyar kormány, s állásfoglalását természetesen keserű hevességgel támadták a fiatalok:

«A miniszterium nagy kivilágítás közt, miután sok mindenféle tárgyban, csak hogy mentsége legyen, *jó előre megkötötte magát,* végre meghozta a független szót. *Megtelepedett köztünk, mint legfőbb hatalom.* De már másnap reggel ezrenkint rohanták meg őket *a hivatalkeresők fekete légiói,* s e károgó varjúfaj éhkiáltása nem akar megszünni. *Az osztrák kormány nagyon okos kormány. Nagyon jól tudják Bécsben, hogy mivel lehet a magyart megvenni. Hivatalokat kell felállítani . . .»*

«Az országban a valódi főhatalom egy népszerűtlen katonai parancsnok kezében van. *Míg Lederer a budai ormokon ül, addig a miniszterium intézkedése nem több, mint irkafirka, hatalma s állása valóságos pünkösdi királyság . . .»*

Ez már az erőviszonyok világos látása volna, azonban ellene a legrosszabb eszköz az olyanfajta állandó forrongás, mely a másik oldal számára egyenesen előírja, hogy ezt a helyzetet továbbra is fenntartsa mindenáron.

Egykorú könyomat. MACSKAZENE LEDERERNEK. | Az Országos Képtárból.

«Az osztrák egy hónap óta hallgat és nevet magában. (Dehogy nevet. Bécs a legnagyobb zürzavarban tele aggodalommal néz a jövőbe.) *Az idő, melyben mindent lehetett volna tenni, elröpült, s az ellenség már azt kezdi hinni, hogy felül kerekedett rajtunk.»*

«A magyarságnak az is becstelenség, ha a német őt egy óráig is fenyegetni meri. Másodszor akarnak meghódítani? *Ily hangra sem mozdul meg a magyar nemzet?»*

Ez az ellenségkeresés hangja, *ugyanakkor, amikor az országot köröskörül tényleges ellenség veszi körül,* s az egyetlen nyugati kapu az, amerre kifejlett államéletű, nagy történelmi multú szomszéd nemzet él. A Március 15 naivul írja:

«A rácok lázonganak alsó Magyarországon és mondatik, hogy orosz küldöttek lázítják őket. Én nem hiszek ebben, mert ez csak ürügy, mellyel azok lázítanak, kik a Metternich-politikát még most is fenntartják. Én e mozgalmat a bécsi bürokraták izgatásai következményének tekintem. És ez nem puszta gyanúsítás, mert hogy ezt elhigyjük, arra jogosítanak a bécsi kormány tettei és iránya. Erről a legrosszabbat is fel lehet tenni . . .»

Az ifjúi reform-párt úgy védi a zsidókat, mint a sárkány. Ez a szabadság, egyenlőség és testvériség papirosról tanult regényes lovagiasságából fejlődött, s mindenesetre száz év tapasztalatától innen van még, amelyiken mi már túl vagyunk. A zsidók rettentően féltek *a debreceni országos vásártól,* de amelyik mégis nekidurálta magát és bement a hajduvárosba, baj nélkül került haza. Erre vonatkozik az a *hálairat,* mely megjelent a *«Március 15»*-ében:

«. . . A legbensőbb hála olthatatlan lángbetűivel leend szívünk és emlékünk lapján örökké feljegyezve Debrecen városának többnyire derék férfiakból alakult nemzeti őrserege, — kiknek egyébiránt a vásárban foglalkozásaik vannak, (vagyis debreceni csizmadiák, akik inkább elengedik a vásárt, csakhogy a zsidókra vigyázzanak adásvétel közben), azokat elhanyagolva, mily éberséggel működének éjjel és nappal talpon a város és vásár minden zúgait bejárva, s a legcsekélyebb rendetlenséget előidézhető alkalmat is ügyes tapintattal elfojtának. Éljen a nádor! Éljen a felelős magyar minisztérium! Éljen Debrecen város derék polgársága! Éljen szeretett hazánk! . . .»

A pesti izraelita nagykereskedő társulat nevében így írja ezt alá *Spitzer Gerson* elnök.

Eredetibbnél eredetibb társadalmi és nemzetgazdasági fejtegetések látnak a lapban napvilágot. Az egyik így kezdi: *«A főváros a herenépek gyülpontja.»*

E megállapítás után elkezdi felsorolni a herenépeket: *1. Nagy-földbirtokosok. 2. Hivatalnokok. 3. Iparosok. 4. Kereskedők és uzsorások . . .*

A névsor teljes és az észjárás kifogástalan, amennyiben heréskedés alatt a *könnyebben élőket,* munka alatt pedig a *kétkézi munkát értjük.* De akkor is, hogyan kerülnek ebbe a sorba az iparosok? Ebben a megfogalmazásban:

«Iparosok, kik a fényűzés mindenféle nemét készítik, de közülük a leghasznosabbak, *a bognárok egy jó ekét vagy gazdaszekeret alig képesek összeállítani.* A többiek, mint szabók, kik asszonyi munkát végeznek, az ezüstmívesek stb., *nem érdemlik, hogy szükségüket cáfoljuk.»*

A gazdasági természetű elmefuttatás végén következnek a megoldások pontokba szedve:

«1. Semmiféle bank felállítása meg ne engedtessék, kivévén a giróbankot. (Váltóhitel bankot) Magyarország mindent elkövessen, hogy a bécsi bank megbukjék. 2. Mindennemű vámok eltöröltessenek. 3. Csupán a földmüvelés adóztassék mérsékelten. 4. A hivatalnokok és nyugdijasok eltöröltessenek. 5. A földmivelés segitségére állittassanak fel takarékpénztárak.» Reményi-Ligeti névvel *irta alá magát ez a közgazdász . . .*

Május 9-én veszik kezdetüket a macskazenék, amelyekből pár nap alatt hatalmas baj lett. Az első nap macskazenéjét Zicsi Ferenc, egykori bécsi főlovászmester, pesti vasútigazgató kapta, továbbá *Nyéky Mihály* nevelésügyi osztályfőnök, (erre az egyetemi ifjúság haragudott) és *Duschek Ferenc* kamarai alelnök. (A kamarai kishivatalnokok főnöke.) Másnap *Stáhli* főorvos került sorra, az orvosegyetemi hallgatóság kiszemeltje. Harmadnap *Lederer budai katonai kormányzó, de ekkor már vér folyt . . .*

Előbb még nagy hangok repültek Bécs felé az államadósság ügyében.

«. . . 50 ezer emberrel kell a Rákoson állni fegyverben, lelkesülten, hogy a nemzeti gyülés hatalmasan mondhassa ki az «igen» és «nemet» és a 12 millió frázis helyett azt mondja: *Mi és 50 ezer a Rákoson, otthon pedig 500 ezer nemzetőr, ki egytől egyig nem fizető! . . .»*

Hogy mennyire nem fizető, arra egy kedves kis karcolat mutat rá, az új adóösszeírással kapcsolatban:

«Csete Károly ügyvéd az ívbe ezt írta be: *Évi jövedelme 100 forint, hogy kevés adót fizessen, lakbére pedig évi 100 forint, hogy e miatt szavazati joga meglegyen . . .* Kérjük önt, drága Csete kollega, írjon egy háztartásról szóló könyvet, mert ön a jó házigazdák példányképe. Önnek egész esztendőre, miután száz forinttal a lakbért kifizette, egy batkája sincsen. Pedig az összeírás szerint cselédje is van, kinek neve Tóth Lujza . . .»

És hát megesett a macskazenéből kifejlődött *budavári csata,* amelyben a budai katonaság tényleg alattomosan tőrbecsalta az ifjúságot. Az elbujtatott katonaság minden eloszlatási felszólítás nélkül *ütött és vágott . . .*

«A helyszínen 22 sebesült maradt. Halálról még bizonyosat nem tudni. Többen vannak, kiknek hollétük nem tudatik. *Sokan azt hiszik, hogy a katonák a holtakat titkon elhurcolták . . .*

No táblabíró nemzet, most ítéld meg, minő gyönyörű független minisztériumod van! A minisztérium a legundokabb hálátlansággal a fővárosi merész, derék és bátor ifjúságot mészárszékre engedi vezetni.

Kikben bízzunk, ha azokban, kik e hon legnépszerűbb emberei, ha azokban, kik hazafiságról leginkább ismeretesek, így kell csalatkoznunk?

Egy elemista különben kormányozna . . . Nyári Pál alkosson új minisztériumot. Legyen egyesség Kossuthtal. Nem kell a minisztériumban pecsovics maradék. Legyen vége azon időknek, midőn azt hitték, hogy cifra históriai nevek nélkül nem lehet Magyarországot kormányozni.

A kormánynak keresztül kell látni a falakon, be kell látni az emberek szivébe . . .

Nem kell Szemere, nem kell Klauzál, ki tárcájához annyit ért, mint a hajdu a harangöntéshez. Menjen nyugalomba Széchenyi István, ki 1840 óta csak azon igyekezett, hogy népszerű ne legyen. Ő ki ezen idő óta nem volt kedves sem fent, sem lent, maradjon, mint akarta, a két szék között a pad alatt. Elégedjék meg eddigi koszorúival Deák Ferenc is. Vonuljon vissza a szépirodalomhoz Eötvös. Ha nem jöhetett Más á os, kaptuk volna mi itthon is egy hadügyminisztert. Egy hadügyminiszter nem tiszaszabályozó, nem lánchidépitő, nem cukor és kávé, melyet csak kü'földről hozhatni be . . .

A miniszterek halogatják a nemzeti gyülés összehivását, mert a képviselőkben szigorú bírájukat fogják találni . . .»

A kormány másnap plakátokat ragaszt ki a Budán történtekről, melyet másnap így méltatnak:

«. . . A kormány simogatja a megsértett népet, cirógatja a sértő katonaságot, megcibálja a fiatalságot s megráncigálja a katonai kart és — végre a java — *megszidja a sajtót.*

Neked is egy darab cukor, ennek is egy darabocska, neked is egy kis nyakleves, de ne búsulj, mert ez is kap! *Igy tesz a minisztérium, s elénekli rá:*

Ném vagyok oka semminek, semminek,
A sajtó az oka mindennek, de mindennek . . .»

A hirtelen nagyranőtt és nagyhatású sajtó különben más oldalról is kapott egy kis támadást:

«A budapesti nyomdászok folyamodást nyujtották be a minisztériumhoz, melyben kijelentik, hogy ha kívánataiknak *(10 órai munkaidő, s díjaikban ezer betűnkinti 2 krajcár fölemelése stb.)* hétfőig elég nem tétetik, dolgozni megszűnnek s a sajtó működése fennakad . . .»

Régen kifelejtette már a magyarság ezeket a tanulságos civakodásokat 1848 történetéből, pedig a részekre szakadt, vakoskodó magyar közvélemény már 1848-ban lelkicsatát vesztett, a kívülről izgatott, fegyverkező nemzetiségekkel szemben. Nem láttuk a közelgő vihart, s egymást martuk, az önvédelem előkészítése helyett . . .

A CIRKUSZBAN

— Uladárom, ettől a légtornásztól lehetne tanulni egy kis ...eti merészséget...

— Bernátkám, biztosítod te a luftüzlethez — a ...hálót?...

SÍNTÖRÉS SZTALINGRÁDNÁL...

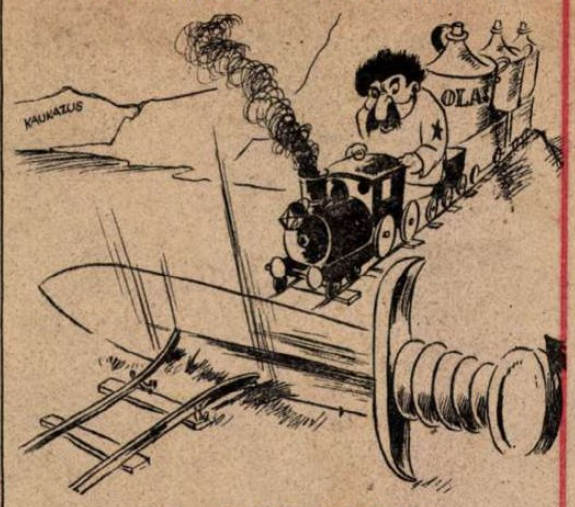

AZ UTOLSÓ TARTALÉK

MIT BÁNJÁK A FAKIROK!

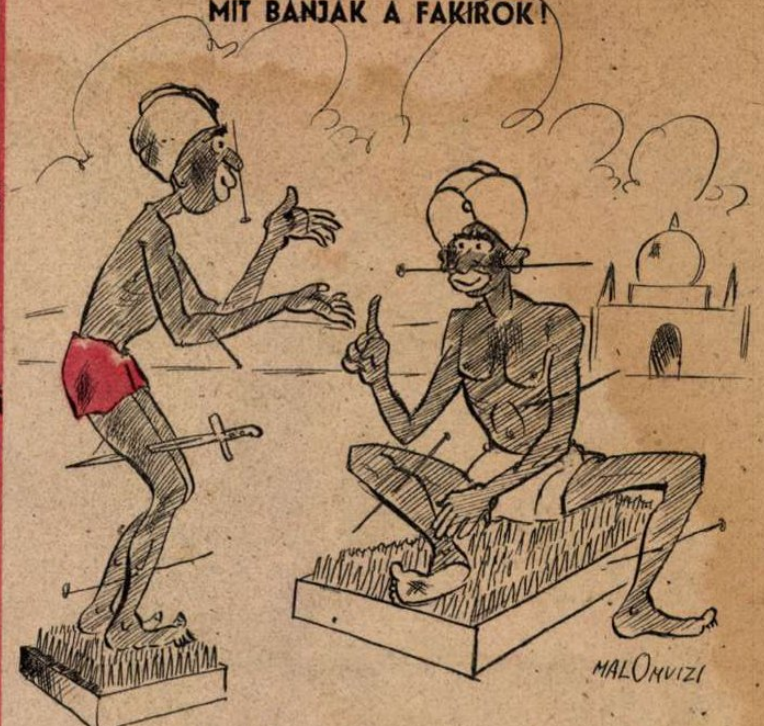

— Mondja kollega úr, hogy érezték magukat a delhii tüntetésen?

— Remekül... Az angol rendőrök szuronyokkal oszlattak fel minket...

JÓBÓL IS MEGÁRT A SOK

Churchill: *Mi lesz velem, ha állandóan győzök?...*

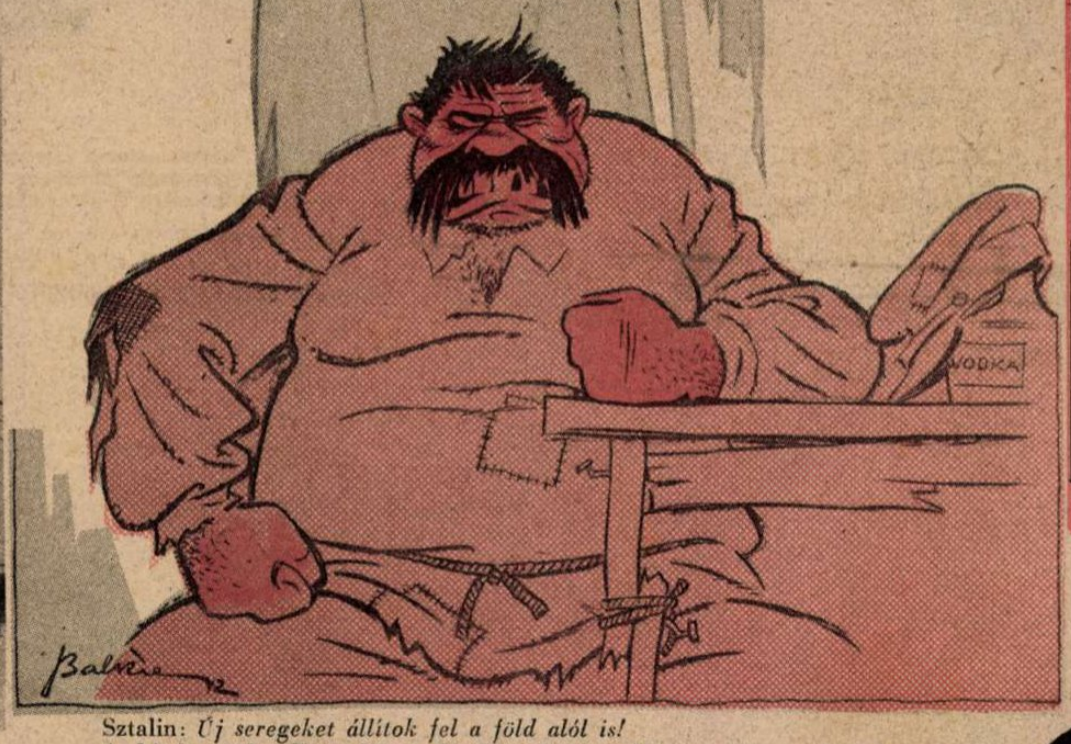

Sztalin: *Új seregeket állítok fel a föld alól is!*

A kivégzettek: *Nem lehet, Sztalin elvtárs. Mi, az áldozataid, már nem segíthetünk rajtad...*

DEMOKRATA-KOMMUNISTA KOTYVALÉK!

(Moszkvai történet — szöveg nélkül.)

PINCÉRHÁBORÚ!

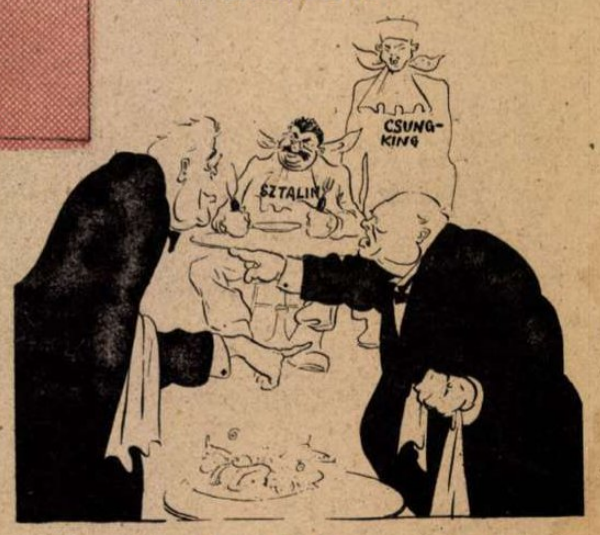

Roosevelt: *Te szolgáld ki a vendégeket!*

Churchill: *Te szolgáld ki a vendégeket!...*

ZSIDÓ ÜZLET A NAGY DEMOKRATÁK ÁRNYÉKÁBAN...

AMERIKAI IDŐVÁLTOZÁS!

— Mars ki, büdös néger!

— Nem lehet így beszélni, jenki úr. Engem Roosevelt elnök hívott harcolni a fehérek ellen...

AZ A BIZONYOS EGYENSÚLY.

(A New-York Times vezércikke szerint, az utolsó hónapok eseményei következtében, a világhatalom központja Londonból Washingtonba tevődött át...)

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, V... Telefon: 139-926. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kia... Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén. Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

A HÉT LEGÉRDEKESEBB KÉPE. **Kemény csata után elfoglaltak a németek egy fontos hídfőt a sztalingrádi arcvonalon, de a szovjet páncélos ellentámadás áttörte az új vonalat. Egy sebesült gyalogsági főhadnagy visszarohant övéihez az ellenséges tűzön át s miközben bekötözték, ragyogóan irányította a páncéltörő ágyúk tüzét az ügyesen megbújt szovjet harckocsikra. A gyors elhárítás után a hídfőt újra visszafoglalták. .**

AZ ÉGŐ KALACS. KALACS VÁROSÁNAK ELFOGLALÁSA UTÁN TÖRT ÁT A PÁNCÉLOS NÉMET ÉK A VOLGÁIG.